

ROMEINEN

1:8-17

de betekenis van 'de gerechtigheid van God'
en van geloof en trouw in Romeinen 1:16-17

GELEZEN UIT

Herziene Statenvertaling

BELUISTER OF BEKIJK

versvoorvers.org/romeinen/1-8-17

BELUISTER OF BEKIJK

Inhoud

1	Welkom en inleiding op Romeinen 1:8-15	1 min	5
2	Betekenis van 'de hele wereld' in de Schrift	4 min	6
3	Vers 9: Paulus dient God vanuit zijn geest	4 min	7
4	Bidden voor de gemeente: voorbeeld uit Efeze	2 min	10
5	Wat 'zonder ophouden bidden' echt betekent	5 min	11
6	Paulus' voortdurend gebed voor Rome	2 min	13
7	Gebedsverzoek, geestelijke gave en bemoediging	4 min	15
8	Plannen om naar Rome te komen: de ware reden	4 min	16
9	Van Jeruzalem tot Illyricum: zendingsgebied	3 min	18
10	Schuldenaar aan Grieken en barbaren	3 min	20
11	Wijzen en onwijken; op naar vers 16 en 17	2 min	22
12	Het evangelie: kracht van God tot behoud	3 min	23
13	Het Woord van God is levend en krachtig	2 min	24
14	De kracht van Gods Woord in de schepping	2 min	26

15	Het evangelie als zaad: wedergeboorte	2 min	27
16	Eerst voor de Jood, ook voor de Griek	4 min	28
17	Waarom God de Joden had uitverkoren	3 min	30
18	De gerechtigheid van God: twee betekenissen	3 min	31
19	Romeinen 3:21-22: toegerekende gerechtigheid	2 min	33
20	Gods eigen gerechtigheid getoond in Christus	2 min	34
21	Hoe God rechtvaardig zonden kan vergeven	2 min	35
22	Christus' verzoening rechtvaardigt vergeving	2 min	36
23	Toegerekende én Gods eigen gerechtigheid	2 min	37
24	Uit geloof tot geloof: de betekenis van pistis	4 min	38
25	Hebreeën 11: geloofsgetuigen van het verleden	5 min	40
26	Habakuk 2:4: trouw, geloof en Noach als type	3 min	42
27	Pistis: geloof of trouw in de Septuaginta	3 min	44
28	Trouw en geloof in de verbondsrelatie	3 min	45
29	Gods trouw ondanks onze ontrouw	2 min	46
30	Behoud door geloof, niet door werken	2 min	48

31	Gehoorzaamheid volgt uit het hebben van een Heer	3 min	48
32	Trouw ondanks struikelen: huwelijk en falen	6 min	50
33	Gods trouw en onze trouw: slotgedachte	3 min	52
	Om verder te lezen		53

1

Welkom en inleiding op Romeinen 1:8-15

Laten we opnieuw naar Romeinen 1:8-15 kijken. We hebben dit gedeelte gelezen, maar de vorige keer alleen commentaar gegeven op de eerste regel ervan.

Te beginnen bij vers 8:

Allereerst nu dank ik mijn God door Jezus Christus voor u allen, omdat uw geloof in de hele wereld wordt verkondigd. Want God, Die ik in mijn geest dien in het Evangelie van Zijn Zoon, is mijn Getuige, hoe ik zonder ophouden aan u denk. Steeds weer vraag ik in mijn gebeden of mij, zo mogelijk, door de wil van God eens een goede gelegenheid geboden zal worden om naar u toe te komen. Want ik verlang er vurig naar u te zien, om u in enige geestelijke genadegave te laten delen, waardoor u versterkt zou worden, dat is te zeggen, om in uw midden samen bemoedigd te worden door het onderlinge geloof, zowel dat van u als dat van mij. Maar ik wil niet dat u er geen weet van hebt, broeders, dat ik dikwijls het voornemen had naar u toe te komen om ook onder u enige vrucht te hebben, zoals ook onder de andere heidenen. Tot nu toe was ik echter verhinderd. Ik sta in de schuld bij Grieken en niet-Grieken, bij wijzen en onverstandigen. Zo is wat in mij is, gewillig om ook u die in Rome bent, het Evangelie te verkondigen.

ROMEINEN 1:8-15

2

Betekenis van 'de hele wereld' in de Schrift

Nogmaals, we kijken hier alleen naar enkele persoonlijke uitspraken van hem, vooral over zijn eigen innerlijke gedachteleven. Hij zegt dat hij God dankt voor deze mensen omdat hun geloof wereldwijd bekend is. Het was een wereldberoemde gemeente. Hij zegt:

jullie geloof is bekend over de hele wereld. Nu moeten we hier rekening houden met iets wat we van tijd tot tijd in de Schrift tegenkomen: dat de term de hele wereld in de Schrift niet dezelfde uitgebreide betekenis zou hebben die het in onze moderne spreektaal heeft. Wanneer wij het hebben over de hele wereld, zijn we ons sterk bewust van de vele continenten en de vele landen over de hele wereld, die Paulus niet kende en die eigenlijk niemand kende. En ik zou moeten zeggen: niemand in het Romeinse Rijk kende ze. Ze wisten dat er een India was en een China. Ze wisten niet dat er een Australië was of een Noord-Amerika. En dus, wanneer wij zeggen de hele wereld, denken we aan iets veel meer, laten we zeggen, globaals. Ze hebben de aarde als bol misschien niet eens volledig begrepen, hoewel ze dat misschien wel konden. Het belangrijkste is dat toen zij de hele wereld zeiden, ze niet probeerden globaal te zijn. Ze gebruikten het woord zoals het in hun tijd gewoonlijk gebruikt werd, wat de hele Romeinse wereld betekende. Het omvatte niet eens plaatsen waarvan ze wisten dat ze bestonden, zoals India en China. Interessant genoeg waren er tegen die tijd al christenen in India, omdat Thomas de apostel naar India ging. Ik weet niet zeker of dat al tegen die tijd was, maar voordat zijn leven ten einde liep, ging Thomas naar India, en daar waren christenen. Maar het is onwaarschijnlijk dat de christenen in India wisten van de gemeente in Rome. Dus wanneer Paulus zegt:

jullie geloof is bekend over de hele wereld. Hij denkt niet eens aan alle delen van de wereld waarvan hij kennis had. Hij bedoelt de hele Romeinse wereld.

We zien dit, en het is heel belangrijk, want soms, wanneer we passages lezen die we als eschatologisch beschouwen -- dat wil zeggen, dingen waarvan we denken dat ze over de hele wereld in de eindtijd gaan -- is de enige reden dat we er zo over denken, dat we de hele wereld op een moderne manier opvatten, terwijl veel dingen waarvan de Bijbel zegt dat ze de hele wereld zullen treffen, in werkelijkheid alleen de Romeinse wereld treffen. Bijvoorbeeld, in Lukas hoofdstuk 2 staat in het eerste vers:

En het geschiedde in die dagen dat er een gebod uitging van keizer Augustus dat heel de wereld ingeschreven moest worden.

LUKAS 2:1

Werkelijk? De hele wereld? Niet zoals wij erover spreken. Hij was niet van plan agenten naar Zuid-Amerika te sturen om de Maya's en de Inca's te registreren. Hij was niet geïnteresseerd in de hele wereld in die zin. De hele Romeinse wereld. Het is duidelijk dat Caesar alleen rechtsmacht had over het Romeinse Rijk, en de hele wereld betekent in dit specifieke geval, en in vergelijkbare gevallen, het Romeinse Rijk.

In Kolossenzen gebruikt Paulus de uitdrukking opnieuw op een manier die we op dezelfde wijze moeten begrijpen. In Kolossenzen hoofdstuk 1 en vers 6 spreekt hij over het evangelie:

Dit is naar u toe gekomen zoals ook in de hele wereld, en het draagt vrucht zoals ook onder u, vanaf de dag dat u het gehoord hebt en de genade van God in waarheid hebt leren kennen.

KOLOSSENZEN 1:6

Dus opnieuw, de hele wereld, de hele wereld. Wij spreken wat letterlijker en wat globaler wanneer we zo'n term gebruiken. In de Bijbel betekent het de hele Romeinse wereld. Dus wanneer Paulus zegt dat het geloof van de gemeente in Rome verkondigd wordt door de hele wereld, betekent dat dat het hele rijk zich ervan bewust is geworden dat er een gemeente in Rome is. Het is een heidens rijk, maar men is zich ervan bewust geworden dat er in de hoofdstad mensen zijn die Jezus Christus aanbidden en volgen als Heer, in plaats van, of naast, Caesar.

3

Vers 9: Paulus dient God vanuit zijn geest

Vers 9:

Want God, Die ik in mijn geest dien in het Evangelie van Zijn Zoon, is mijn Getuige, hoe ik zonder ophouden aan u denk.

ROMEINEN 1:9

Nu gaat hij getuigen van het feit dat hij hen altijd gedenkt en voor hen bidt en God voor hen dankt. En hij zegt: God is mijn getuige. Waarom? Wel, hij wil dat ze weten, ten eerste, dat hij niet gewoon beleefd is. Wanneer iemand zegt: bid voor mij, en jij zegt: oh ja, ik zal voor je bidden, dan doe je dat hopelijk ook wel, maar de kans is groot dat je het vergeet. Helaas zouden we daar beter in moeten zijn dan we zijn. Maar als Paulus zegt: ik bid altijd voor jullie, zegt hij: God is mijn getuige hiervan. Ik bedoel, hij zegt eigenlijk: jij weet natuurlijk niet of ik dat doe of niet, want ik heb het over iets heel persoonlijks. Maar God, Die alle verborgen dingen kent, kan getuigen van het feit dat ik de waarheid spreek. Ik ben niet zomaar beleefd. Ik doe niet zomaar een hoffelijke opening door te zeggen dat ik altijd voor jullie bid en God voor jullie dank. God is hierin mijn getuige. Dit is waar, letterlijk waar. En ik zou dit zelfs voor het aangezicht van God Zelf durven zeggen, wetende dat Hij zou zeggen: ja, ik weet dat dat waar is, Paulus. Jij doet dat inderdaad.

En hij zegt:

Allereerst nu dank ik mijn God door Jezus Christus voor u allen, omdat uw geloof in de hele wereld wordt verkondigd. Want God, Die ik in mijn geest dien in het Evangelie van Zijn Zoon, is mijn Getuige, hoe ik zonder ophouden aan u denk. Steeds weer vraag ik in mijn gebeden of mij, zo mogelijk, door de wil van God eens een goede gelegenheid geboden zal worden om naar u toe te komen. Want ik verlang er vurig naar u te zien, om u in enige geestelijke genadegave te laten delen, waardoor u versterkt zou worden, dat is te zeggen, om in uw midden samen bemoedigd te worden door het onderlinge geloof, zowel dat van u als dat van mij. Maar ik wil niet dat u er geen weet van hebt, broeders, dat ik dikwijls het voornemen had naar u toe te komen om ook onder u enige vrucht te hebben, zoals ook onder de andere heidenen. Tot nu toe was ik echter verhinderd. Ik sta in de schuld bij Grieken en niet-Grieken, bij wijzen en onverstandigen. Zo is wat in mij is, gewillig om ook u die in Rome bent, het Evangelie te verkondigen.

ROMEINEN 1:8-15

Nu, 'ik dien met mijn geest' wil in de eerste plaats zeggen dat hij niet zomaar een baan doet voor geld. Hij doet het ook geenszins om mensen te behagen. Hij doet het vanuit een innerlijke drijfveer. Mijn geest. Het is iets geestelijks, en het komt uit het hart. Het is iets innerlijks. Zijn dienst aan God komt van binnenuit. Er is niet zoiets als een verplichting die hem enkel van buitenaf wordt opgelegd, alsof hij een soort plicht heeft en dus maar doet wat hem te doen staat. Nee, hij doet het vanuit een innerlijke drijfveer. Zijn geest in hem, een geestelijke motivatie in hem, drijft hem in zijn bediening. Hij is bijvoorbeeld geen huurling, en hij doet het ook niet legalistisch of uit een soort plichtsgevoel. Hij doet het vanuit wat er in hem is, vanuit wie hij van binnen is. Zijn geest is dat waaruit zijn bediening voortkomt. En daarmee bedoelt hij natuurlijk niet iets in tegenstelling tot Gods Geest. Paulus zou heel duidelijk maken dat het de Heilige Geest is door Wie hij werkzaam is, en dat zegt hij ook op andere momenten en op andere plaatsen. Maar hier benadrukt hij eenvoudig zijn eigen geest

als het innerlijke deel van hem, tegenover het uiterlijke. Ik ben niet iemand die alleen maar van buitenaf gemotiveerd wordt. Ik ben het tot op het bot, tot in de kern, recht vanuit het diepst van mijn hart. Dit is waar ik voor sta: God dienen in het evangelie. Dat bedoelt hij wanneer hij zegt: ik dien met mijn geest.

Dat ik zonder ophouden — en hierover roept hij God op om te getuigen —

4

Bidden voor de gemeente: voorbeeld uit Efeze

Dit woord 'zonder ophouden' kennen we waarschijnlijk uit een andere passage, 1 Thessalonicenzen 5:17 en 18, waar ons wordt gezegd zonder ophouden te bidden. Waarschijnlijk kennen de meeste christenen dat vers wel van Paulus, 1 Thessalonicenzen 5:17-18:

Er staan daar twee verzen na elkaar, in 1 Thessalonicenzen 5, de verzen 17 en 18:

Bid zonder ophouden. Dank God in alles. Want dit is de wil van God in Christus Jezus voor u.

1 THESSALONICENZEN 5:17-18

En Paulus zegt: nou, ik dank inderdaad, in de eerste plaats, en zonder ophouden noem ik jullie in mijn gebeden.

Nu, wat noemt hij dan precies over hen? Hij is nooit in Rome geweest. Hij weet niet alles wat daar speelt. Hoe vindt hij dan inhoud voor zijn gebeden voor hen? Wel, hij zegt niet dat hij in zijn gebeden heel gedetailleerd wordt. Waarschijnlijk bidt hij voor hen ongeveer dezelfde dingen als waarvoor hij bidt voor de Efeziërs en voor de Kolossenzen. En in die brieven vinden we ook een aantal voorbeelden van het soort dingen waarvoor hij voor christenen bidt. Nogmaals, als je bekend bent met Efeze en Kolossenzen, dan weet je dat we daar voorbeelden hebben van hoe Paulus voor die gemeenten bidt.

Bijvoorbeeld, in Efeze, hoofdstuk 3, zegt hij in vers 14:

Om deze reden buig ik mijn knieën voor de Vader van onze Heere Jezus Christus, naar Wie elk geslacht in de hemelen en op de aarde genoemd wordt,

EFEZE 3:14-15

Dit is het soort dingen dat hij voor gemeenten bidt, waarschijnlijk ook voor de gemeente van Rome.

opdat Hij u geeft, naar de rijkdom van Zijn heerlijkheid, met kracht gesterkt te worden door Zijn Geest in de innerlijke mens, opdat Christus door het geloof in uw harten woont en u in de liefde geworteld en gefundeerd bent, opdat u ten volle zou kunnen begrijpen, met alle heiligen, wat de breedte en lengte en diepte en hoogte is, en u de liefde van Christus zou kennen, die de kennis te boven gaat, opdat u vervuld zou worden tot heel de volheid van God.

EFEZE 3:16-19

En dat soort dingen. Zo bidt hij voor gemeenten.

5

Wat 'zonder ophouden bidden' echt betekent

We weten niet of hij voor elke gelovige afzonderlijk bidt, met alles wat hij over hen als individuen weet. Als hij dat voor elke gemeente en voor ieder lid van elke gemeente deed, zou hij zeker zonder ophouden aan het bidden zijn. Nu moeten we begrijpen dat 'zonder ophouden' niet betekent: elk moment van mijn bestaan. Zo wordt het vaak verkeerd begrepen wanneer mensen zeggen: hoe kan ik nu zonder ophouden bidden? Ik heb werk te doen. Ik heb relaties te onderhouden. Ik heb andere dingen waar ik aandacht aan moet besteden. Hoe kan ik zonder ophouden bidden? En het antwoord dat meestal gegeven wordt — en dat heb ik nooit erg bevredigend gevonden — is: je bidt niet de hele tijd, maar je moet altijd in een biddende houding verkeren, zodat

je vierentwintig uur per dag, zeven dagen per week in een biddende houding bent. Dat verlicht de last misschien een beetje, maar het doet niet per se recht aan wat Paulus zei.

Paulus zei:

Bid zonder ophouden.

Hij zei niet: wees in een biddende houding. Wat is een biddende houding eigenlijk? Is gebed niet het opdragen van smeekbeden aan God? Is dat niet precies de definitie van gebed? Ik kan niet op elk moment bewust smeekbeden opdragen, want er zijn andere dingen die mijn aandacht vragen. Dus hoe kan ik zonder ophouden bidden? En trouwens, als 'zonder ophouden bidden' letterlijk zou betekenen dat je nooit een einde maakt aan je gebedstijd — wat gebeurt er dan als je 's avonds gaat slapen? Houd je dan niet even op met bidden terwijl je slaapt? Als je iets letterlijk zonder ophouden doet, dan doe je het dag en nacht, want je kunt niet stoppen — anders ben je immers opgehouden.

Welnu, dat is niet wat hij bedoelt. Ik geloof niet dat hij met 'zonder ophouden' vierentwintig uur per dag, zeven dagen per week bedoelt. Ik denk dat hij bedoelt: ik geef het bidden voor jullie niet op. Er zijn dingen waarvoor we opgehouden zijn te bidden, omdat we er vroeger voor gebeden hebben en het niet snel genoeg gebeurde, zodat het niet meer op onze lijst staat. We bidden niet vierentwintig uur per dag, zeven dagen per week, maar wanneer we bidden, hebben we bepaalde dingen waarvoor we bidden. Voor sommige dingen bidden we regelmatig. Voor sommige dingen bidden we al heel lang. Er zijn mensen voor wie ik al meer dan tien jaar bid, waarschijnlijk wel meer dan twintig jaar, en ik heb op die gebeden nog niet het antwoord gezien waar ik naar uitkijk. Toch stop ik niet met voor hen te bidden. Ik ga wel naar bed, en dan houd ik op met bidden. Sterker nog, ik bid niet eens de hele dag voor hen.

Zonder ophouden bidden betekent niet per se dat je geen moment rust hebt van het bidden. Het betekent dat je niet stopt met bidden voor mensen uit gebrek aan belangstelling voor hen, of uit gebrek aan hoop voor hen, of uit de overtuiging dat je gebeden toch niet verhoord zullen worden. Je gaat door. Je geeft niet op.

Dit is net als de gelijkenis van Jezus in het achttiende hoofdstuk van Lukas, over de vrouw die de onwillige rechter om recht smeekte. Lukas leidt de gelijkenis in. Het openingsvers van Lukas 18 zegt dat Jezus hun een gelijkenis vertelde met de strekking dat de mensen altijd behoorden te bidden en de moed niet moesten verliezen, of, zoals de King James zegt, 'not to faint'. Daarna vertelt hij over deze vrouw die steeds weer naar deze rechter toe ging en zei:

En er was een weduwe in dezelfde stad en zij kwam voortdurend naar hem toe en zei: Doe mij recht tegenover mijn tegenpartij.

LUKAS 18:3

En uiteindelijk gaf hij toe en gaf hij haar wat ze wilde, hoewel het hem eigenlijk niets kon schelen. En Jezus zei: kijk, als zij van deze rechter kreeg wat ze wilde, terwijl het hem niets kon schelen, hoeveel te meer zal jullie Vader, Die het wél iets kan schelen, ingaan op jullie smeekbeden? Maar het punt is: zij bad zonder ophouden. Ze ging vast wel naar huis om te eten, maaltijden te bereiden en dergelijke, en te slapen, maar ze hield vol. Ze bleef terugkomen. Ze bleef hem lastigvallen. En dat is wat Lukas 18:1 ons wil leren:

En Hij sprak ook een gelijkenis tot hen met het oog daarop dat men altijd moet bidden en niet de moed verliezen.

LUKAS 18:1

Dat betekent niet dat we vierentwintig uur per dag, zeven dagen per week aan het bidden zijn. Het betekent dat we niet opgeven waarvoor we aan het bidden zijn.

6

Paulus' voortdurend gebed voor Rome

En wanneer Paulus zegt:

Allereerst nu dank ik mijn God door Jezus Christus voor u allen, omdat uw geloof in de hele wereld wordt verkondigd. Want God, Die ik in mijn geest dien in het Evangelie van Zijn Zoon, is mijn Getuige, hoe ik zonder ophouden aan u denk. Steeds weer vraag ik in mijn gebeden of mij, zo mogelijk, door de wil van God eens een goede gelegenheid geboden zal worden om naar u toe te komen. Want ik verlang er vurig naar u te zien, om u in enige geestelijke genadegave te laten delen, waardoor u versterkt zou worden, dat is te zeggen, om in uw midden samen bemoedigd te worden door het onderlinge geloof, zowel dat van u als dat van mij. Maar ik wil niet dat u er geen weet van hebt, broeders, dat ik dikwijls het voornemen had naar u toe te komen om ook onder u enige vrucht te hebben, zoals ook onder de andere heidenen. Tot nu toe was ik echter verhinderd. Ik sta in de schuld bij Grieken en niet-Grieken, bij wijzen en onverstandigen. Zo is wat in mij is, gewillig om ook u die in Rome bent, het Evangelie te verkondigen.

ROMEINEN 1:8-15

dan betekent dat niet dat hij elk moment, elke dag, hun namen noemt — de gemeente in Rome, Aristobulus, Marcus, Priscilla en Aquila. Hij noemt hen niet de hele dag door. Dat is niet wat hij bedoelt. Wat hij bedoelt is: ik heb jullie, en jullie zorgen, en jullie gemeente, nooit van mijn gebedslijst geschrapt. Wanneer ik bid, staan jullie er nog steeds op. Ik ben nooit opgehouden om voor jullie te bidden. En ik denk dat dát is wat het betekent om zonder ophouden te bidden. Het is niet letterlijk dat je nooit stopt. Het is dat je nooit klaar bent met bidden voor hen. Je hebt hen nooit opgegeven. En hij bidt voor hen.

7

Gebedsverzoek, geestelijke gave en bemoediging

Er staat: ik maak melding van jullie in mijn gebeden. Hij zegt niet wát hij noemt, maar hij heeft al gezegd dat hij God voor hen dankt. Dus misschien is wat hij vooral noemt in zijn gebeden dat hij God dankt dat er een gemeente standhoudt in die heidense stad Rome. Het is een beroemde gemeente, en haar geloof is oprecht en levendig genoeg dat mensen door het hele rijk ervan gehoord hebben. Dat is iets om God voor te danken, en dat zou kunnen zijn wat hij van hen noemt in zijn gebeden -- God voor hen danken. Maar hij heeft ook een bepaald verzoek waar hij regelmatig voor bidt met betrekking tot hen, en dat heeft meer te maken met zijn kans om hen te bereiken. Hij zegt, terwijl hij zijn verzoek doet, vers 10:

of het me nu eindelijk een keer mag lukken, als God het wil, om naar jullie toe te komen. Dus hij zegt: dat is één ding waar ik de hele tijd voor heb gebeden. Dat zou zelfs de manier kunnen zijn waarop hij melding van hen maakt, niet zozeer door hun noden te noemen op zich, maar door te zeggen: God, de gemeente van Rome, ik wil daarheen. Geef mij de gelegenheid om naar de gemeente van Rome te gaan. Ik wil de gemeente van Rome dienen. Dat is hen noemen in zijn gebeden. En dat is het enige verzoek dat hij vermeldt. Waarschijnlijk is het niet het enige verzoek dat hij voor hen deed, maar het is het enige dat hij noemt. Dus hij heeft al lange tijd gebeden om naar hen toe te komen. En hij zegt:

want ik verlang ernaar jullie te zien, om jullie een geestelijke gave te geven, zodat jullie gesterkt worden. En met 'geestelijke gave' bedoelt hij waarschijnlijk niet wat wij bedoelen met de gaven van de Heilige Geest. Hij heeft het waarschijnlijk niet over: ik wil daarheen komen en jullie de handen opleggen zodat je de gave van profetie ontvangt, of de gave van talen, of zoiets. Hij bedoelt waarschijnlijk dat hij jullie iets van geestelijke aard wil schenken, als vrije gave. Ik wil jullie opbouwen. Ik wil dat jullie geestelijk verrijkt worden door mijn bediening onder jullie, en dat jullie meer bevestigd worden, zoals hij dat woord aan het einde van het vers gebruikt.

Dat is niet het einde ervan. Een deel van mijn gebed, en een deel van de reden voor mijn gebed -- vers 12 -- is dat ik samen met jullie bemoedigd zou worden. Met andere woorden, het is niet gewoon: ik ben de kanjer die iets heeft wat jullie nodig hebben. Ik heb jullie ook nodig. Ik moet ook bemoedigd worden. Ik ben de apostel Paulus. Ik ben de supersterke christen die doden kan opwekken en zieken kan genezen. En hoewel ik er in mijn persoonlijke voorkomen behoorlijk verachtelijk uitzie, zijn mijn brieven krachtig en gewichtig, en iedereen weet dat ik een machtig man van God ben. Maar weet je wat? Ik moet ook bemoedigd worden. Het wordt soms ontmoedigend. En ik kijk ernaar uit om bij jullie te zijn.

En het is zeker bemoedigend om ijverige christenen tegen te komen wanneer je veel van je tijd doorbrengt in een wereld waarin de mensen om je heen niet zulke ijverige christenen zijn. Ofwel ze zijn geen christen, ofwel ze zijn nauwelijks christen. Wanneer je in het gezelschap komt van mensen die ijverige christenen zijn, en jij bent er ook een, dan werkt dat verheffend. Je denkt: wow, ik kan er weer tegenaan. Het leven is weer de moeite waard. Er is gemeenschap. Er zijn gelijkgestemde mensen om je heen. En Paulus zegt: ik heb iets om aan jullie te geven, maar jullie hebben ook iets om aan mij te geven. Dat is wat gemeenschap is. Het is niet alleen maar een van-boven-naar-beneden overdracht van wat ik weet naar jullie hoofden, en dan hebben we gemeenschap gehad. Het is een onderlinge, wederzijdse bemoediging en opbouw. En hij zegt: dat is wat ik hoop dat er tussen ons gebeurt, bij jullie zowel als bij mij, door ons wederzijds geloof.

8

Plannen om naar Rome te komen: de ware reden

Vers 13:

ik wil niet dat jullie het niet weten, broeders, dat ik vaak van plan ben geweest naar jullie toe te komen. Ik bid er niet alleen over, ik maak ook echt plannen. Ik heb gebeden dat ik naar jullie toe zou kunnen komen, en ik heb ook echt meerdere keren plannen gemaakt. Interessant genoeg werden zijn plannen doorkruist, of op zijn minst uitgesteld. Misschien niet doorkruist, maar in ieder geval uitgesteld. Hij heeft zo'n voorlopig plan om naar hen toe te komen, maar hij zegt:

Maar ik wil niet dat u er geen weet van hebt, broeders, dat ik dikwijls het voornemen had naar u toe te komen om ook onder u enige vrucht te hebben, zoals ook onder de andere heidenen. Tot nu toe was ik echter verhinderd.

ROMEINEN 1:13

En hij geeft op deze plaats niet aan wat hem heeft verhinderd.

Toen hij aan de Thessalonicenzen schreef, in 1 Thessalonicenzen -- ik denk dat het hoofdstuk 3 is -- zei hij:

Daarom hebben wij naar u toe willen komen (althans ik, Paulus), een- en andermaal, maar de satan heeft het ons verhinderd.

1 THESSALONICENZEN 2:18

Je herinnert je misschien dat Paulus door de Joden uit Thessalonica was verdreven. En toen hij vertrok, wilde hij terugkomen. Hij zei: maar satan verhinderde het.

Waarschijnlijk de synagoge van satan -- mensen die zeggen dat ze Joden zijn maar het niet zijn, ze liegen zoals Jezus hen noemde. Zij die zich tegen het evangelie verzetten waren agenten van satan, en zij verhinderden dat Paulus terugkwam. Dus we weten dat Paulus bij sommige gelegenheden niet kon gaan waar hij wilde gaan, omdat, zoals hij zei, satan hem verhinderde.

Maar dat was hier niet het probleem. Hij zei dat hij vaak plannen had gemaakt om naar hen toe te komen, maar dat hij verhinderd was. Maar we weten dat dat niet is wat hem deze keer verhinderde. Het was niet de duivel, want we hebben al in hoofdstuk 15 gezien dat hij ons vertelt wat hem verhinderde om te komen. In hoofdstuk 15 zegt hij dat hij het zich tot doel heeft gesteld het evangelie te verkondigen waar niemand anders het eerder verkondigd heeft, omdat hij niet wil bouwen op het fundament van iemand anders. Als iemand anders de gemeente heeft geplant, plant hij liever een gemeente ergens anders dan dat hij daar gaat bouwen op hun fundament. Dat is wat hij zegt.

Nu had Paulus fundamenteen gelegd waar anderen op voortbouwden. In 1 Korinthe 3 zegt hij dat hij het fundament van de gemeente van Korinthe gelegd heeft, en dat Apollos en anderen daarna kwamen en op dat fundament voortbouwden. Daar had hij

geen bezwaar tegen. Dat hoort ook zo te gaan: zodra het fundament gelegd is, hoort iemand erop voort te bouwen. Maar Paulus wilde liever nieuwe fundamenten leggen dan voortbouwen op het fundament van iemand anders. Laat iemand anders maar op die fundamenten voortbouwen; ik wil gemeenten planten waar ze nog niet bestaan. Dat was zijn beleid.

En in Romeinen 15:22 zegt hij:

Daarom was ik ook vaak verhinderd om naar u toe te komen.

ROMEINEN 15:22

Dat is dus de reden waarom hij tegengehouden werd: hij was druk bezig met het planten van gemeenten op plekken waar nog geen gemeenten waren. In Rome was er al een gemeente, dus daarheen gaan kon niet zijn topprioriteit zijn. Iemand anders had die gemeente al eerder geplant. Dus hoewel hij ernaar verlangde om daarheen te gaan, verlangde hij er niet genoeg naar om zijn toewijding opzij te zetten: er zijn veel plaatsen waar het evangelie nog niet gepredikt is, en dat is mijn prioriteit.

9

Van Jeruzalem tot Illyricum: zendingsgebied

Welnu, in hoofdstuk 15 zegt hij dat in de verzen 19 en 20. In vers 19 zegt hij:

door de kracht van tekenen en wonderen en door de kracht van de Geest van God. Zo heb ik dan van Jeruzalem af en rondom, tot Illyricum toe, het Evangelie van Christus vervuld.

ROMEINEN 15:19

-- dat ligt net ten noorden van Griekenland --

Hij heeft dus als het ware het hele gebied van Jeruzalem tot Griekenland bestreken. Wat is nu het volgende? Verder naar het westen ligt Rome, dus nu kan hij komen. Hij is druk bezig geweest met prediken van Jeruzalem tot Illyricum, steeds verder naar het westen, en hij heeft het hele gebied bestreken. Ik heb het evangelie volledig gepredikt, zegt hij. Dus, zegt hij in vers 20:

En evenzo stelde ik er een eer in om het Evangelie daar te verkondigen waar Christus nog niet genoemd was, om niet op het fundament van een ander te bouwen.

ROMEINEN 15:20

Maar in vers 23 zegt hij:

Nu ik echter in deze streken geen arbeidsveld meer heb, en ik sinds vele jaren een groot verlangen heb naar u toe te komen,

ROMEINEN 15:23

Ik heb mijn taak in dit gebied als het ware vervuld. Kun je je voorstellen dat je één man bent, zonder auto of vliegtuig, en misschien zelfs zonder paard? Wie zal het zeggen? En hij kan zeggen, na wat waarschijnlijk... op dit punt was Paulus waarschijnlijk zo'n vijfentwintig jaar bekeerd, en zat hij twintig jaar of minder in de bediening. Hij kon zeggen dat hij in elke plaats tussen Jeruzalem en Joegoslavië -- eigenlijk in dat hele gebied -- gemeenten had geplant, door de hele regio heen: heel Turkije, heel Syrië, en Cyprus, waar hij ook een gemeente had geplant, één man met zijn team. Maar hij zegt:

van Jeruzalem helemaal tot aan Illyricum

-- dat ligt, nogmaals, ten noorden van Griekenland --

door de kracht van tekenen en wonderen en door de kracht van de Geest van God. Zo heb ik dan van Jeruzalem af en rondom, tot Illyricum toe, het Evangelie van Christus vervuld.

ROMEINEN 15:19

En nu is er geen plek meer over, behalve verder naar het westen. Er was nog veel meer naar het oosten waar hij heen had kunnen gaan, maar dat was niet de richting waarheen hij zich geroepen voelde. Dus gaat hij nu naar Rome, en daarna, hoopte hij, naar Spanje.

Nu terug naar hoofdstuk 1. Hij zegt dus:

Maar ik wil niet dat u er geen weet van hebt, broeders, dat ik dikwijls het voornemen had naar u toe te komen om ook onder u enige vrucht te hebben, zoals ook onder de andere heidenen. Tot nu toe was ik echter verhinderd.

ROMEINEN 1:13

-- dat wil zeggen, tegengehouden door zijn andere prioriteiten om elders te prediken --

Dat wil zeggen: ik ben er zo langzamerhand aan gewend om vrucht te dragen in mijn bediening onder de heidenen, en jullie zijn een grote wijngaard. Rome is daar net zo'n belangrijke plek. Ik wil erheen gaan en ook daar vrucht dragen, samen met de andere plekken onder de heidenen waar ik al vrucht heb gedragen.

10

Schuldenaar aan Grieken en barbaren

Ik ben een schuldenaar, zegt hij:

Ik sta in de schuld bij Grieken en niet-Grieken, bij wijzen en onverstandigen.

ROMEINEN 1:14

Dit is nogal ongewoon. Je zou verwachten dat hij zou zeggen: aan de Grieken en de Joden. Meestal gaat het bij etnische tegenstellingen om het onderscheid tussen de Joden en de heidenen, en je zou het gemakkelijk kunnen begrijpen als hij zei: ik ben een schuldenaar aan de Joden en de heidenen -- al meer aan de heidenen, omdat dat zijn apostelschap is; hij is immers apostel voor de heidenen. Maar hij predikte ook aan de Joden, dus je zou verwachten dat hij zou zeggen: ik ben een schuldenaar aan de Joden. Natuurlijk zijn alle apostelen Joods en willen ze de Joden bereiken, maar ik ben er ook voor de heidenen. In deze specifieke uitspraak laat hij de Joden buiten beschouwing, al komen ze later nog wel ter sprake.

En hij zegt:

ik sta bij de Grieken en de barbaren in het krijt In de Romeinse wereld waren er, naast de Joden, twee soorten mensen: er waren Grieken en barbaren. Nu waren de Grieken niet per se etnisch Grieks. Het waren de mensen die de Griekse cultuur hadden, en dat was in feite het hele Romeinse Rijk, want Alexander de Grote had ongeveer driehonderddertig jaar voor Christus dat gebied veroverd en het koinè-Grieks ingesteld als de taal van het hele rijk. En hoewel de Romeinen Latijn spraken, was het rijk dat ze van de Grieken hadden veroverd een Griekstalig rijk. Dus zelfs in Rome spraken de mensen Grieks en Latijn -- iedereen moest op zijn minst af en toe Grieks spreken, omdat het hele rijk Griekstalig was. En daarom werd iedereen die in het dagelijks gebruik Grieks sprak, een Griek genoemd.

En daarom is het misschien verrassend dat Paulus zegt:

Want ik schaam mij niet voor het Evangelie van Christus, want het is een kracht van God tot zaligheid voor ieder die gelooft, eerst voor de Jood, en ook voor de Griek.

ROMEINEN 1:16

Waarom staat er niet: eerst voor de Jood en ook voor de heidenen? Niet alle heidenen zijn Grieken, natuurlijk, maar 'Griek' betekent alle overige mensen. Er zijn de Joden, hun eigen kleine hoekje, een subcultuur, en dan is er iedereen anders in het Romeinse Rijk -- dat zijn de Grieken. Dus Paulus spreekt vaak over de Jood en de Griek, waarbij de Griek gewoon de heiden van het Romeinse Rijk is.

Maar wie zijn dan de barbaren? Wel, de barbaren waren die volken die Rome niet had weten te veroveren, of in elk geval waar de Griekse cultuur nooit was doorgedrongen. Barbaren waren in feite iedereen die geen Grieks sprak, en die waren er ook. Natuurlijk lagen de werkterreinen van Paulus, en van de meeste andere apostelen, binnen het Romeinse Rijk, maar buiten de grenzen van het Romeinse Rijk woonden de barbaren, de anderen, die uiteindelijk Rome hebben veroverd — de Ostrogoten, de Visigoten, de Hunnen. Dat waren barbaren. Zij spraken geen Grieks. Ze werden beschouwd als bijna onmenselijke monsters, omdat ze geen Grieken waren, niet ontwikkeld waren, niet beschaafd waren.

11

Wijzen en onwijzen; op naar vers 16 en 17

En Paulus zegt:

ik sta bij iedereen in het krijt, Griek of barbaar, wijze of onwijze. Nu is het niet duidelijk wat hij bedoelt met wijzen of onwijzen. De Grieken vonden zichzelf natuurlijk wijs; daar stonden ze om bekend. Maar dan zien we verderop dat de Joden zichzelf ook wijs vonden: zij waren

een opvoeder van onverstandigen, een leermeester van jonge kinderen, omdat u in de wet de belichaming van de kennis en van de waarheid hebt.

ROMEINEN 2:20

Dus heel wat mensen vonden zichzelf wijs. Ik weet niet precies wie hij voor ogen had toen hij het had over de wijzen en de onwijzen. Misschien bedoelde hij de ontwikkelden en de onontwikkelden.

Hoe dan ook, hij zei: mijn bediening is voor iedereen. Hij noemt de Joden niet apart, omdat Petrus, Jakobus en Johannes natuurlijk in het bijzonder apostelen voor de besnijdenis waren, en Paulus voor de onbesnedenen. Maar hij bediende ook Joden; hij noemt ze hier alleen niet. Het punt is dat al deze categorieën waarschijnlijk in Rome te vinden waren — er zouden zelfs barbaren geweest kunnen zijn die daar voor handel naartoe kwamen. Maar hij zegt:

Zo is wat in mij is, gewillig om ook u die in Rome bent, het Evangelie te verkondigen.

ROMEINEN 1:15

Oké, geen commentaar nodig. Is het niet verbazingwekkend dat er nu eens een zin is waarbij ik niet het gevoel heb dat ik er iets over moet zeggen?

Goed, nu komen we bij de kern van het betoog van Paulus. Vanaf dit punt begint hij aan de presentatie van zijn stelling. Zijn stelling is het evangelie, en de stelling van het evangelie is de gerechtigheid van God, zoals we zullen zien. De verzen 16 en 17 vormen een geweldige samenvatting van zijn hele stelling van het boek.

Want de gerechtigheid van God wordt daarin geopenbaard uit geloof tot geloof, zoals geschreven is: Maar de rechtvaardige zal uit het geloof leven.

ROMEINEN 1:17

12

Het evangelie: kracht van God tot behoud

Deze stellingname is dus: ik schaam me niet voor het evangelie, en het evangelie — laat ik je vertellen wat ik daarmee bedoel. Wat interessant is, is dat Paulus het woord evangelie niet lijkt te kunnen gebruiken zonder in een verdere beschrijving van de voortreffelijkheid ervan uit te weiden. Dat zagen we al aan het begin van hoofdstuk 1, in vers 1, waar hij zegt:

Paulus, een dienstknecht van Jezus Christus, een geroepen apostel, afgezonderd tot het Evangelie van God,

ROMEINEN 1:1

Maar daar laat hij het niet bij. Hij zegt:

dat Hij tevoren beloofd had door Zijn profeten, in de heilige Schriften, ten aanzien van Zijn Zoon, Die wat het vlees betreft geboren is uit het geslacht van David. Wat de Geest van heiliging betreft, is met kracht bewezen dat Hij de Zoon van God is, door Zijn opstanding uit de doden, namelijk Jezus Christus, onze Heere.

ROMEINEN 1:2-4

Elke keer dat hij het evangelie noemt, gaat hij helemaal los. Hij is een fanatiekeling als het om het evangelie gaat.

En ook hier zegt hij:

Want ik schaam mij niet voor het Evangelie van Christus, want het is een kracht van God tot zaligheid voor ieder die gelooft, eerst voor de Jood, en ook voor de Griek.

ROMEINEN 1:16

Er worden twee dingen over gezegd. Ten eerste is het de kracht van God tot behoud voor iedereen die gelooft, ongeacht ras. En ten tweede wordt daarin de gerechtigheid van God geopenbaard.

Eén van die uitspraken gaat dus over de goddelijke oorsprong en kracht van het evangelie. Het is de kracht van God, afkomstig van God. Er zit kracht in het evangelie om te doen wat gedaan moet worden. En wat gedaan moet worden is dit: mensen moeten gered worden, ze moeten getransformeerd worden, ze moeten hersteld worden in een goede relatie met God, hun zonde moet niet alleen vergeven worden, maar ook overwonnen worden in hun leven. Daar is kracht voor nodig, en er is geen menselijke kracht die dat kan. Als die er wel was, zou er geen evangelie nodig zijn geweest. Als de mens kon doen wat het evangelie kan doen, zonder het evangelie, dan zou God het nooit de moeite waard hebben gevonden om het te sturen. Waarom zou Christus onnodig geofferd worden als er een andere manier was om hetzelfde te bereiken? Wat een verspilling zou dat zijn. Dus het bezit een kracht die geen andere bron dan God zou kunnen leveren, en die kracht zit in de boodschap van het evangelie.

13

Het Woord van God is levend en krachtig

Het Woord van God — er staat in Hebreeën hoofdstuk 4 vers 12:

Want het Woord van God is levend en krachtig en scherper dan enig tweesnijdend zwaard, en het dringt door tot op de scheiding van ziel en geest, van gewrichten en merg, en het oordeelt de overleggingen en gedachten van het hart.

HEBREEËN 4:12

Het is een krachtig iets. Het Woord van God is een levend iets. Het leeft. En in 1 Petrus hoofdstuk 1 zegt Petrus:

u, die opnieuw geboren bent, niet uit vergankelijk, maar uit onvergankelijk zaad, door het levende en eeuwig blijvende Woord van God.

1 PETRUS 1:23

Het Woord is een levend iets. Waarom? Omdat het zo'n levend iets is dat

En het Woord is vlees geworden en heeft onder ons gewoond (en wij hebben Zijn heerlijkheid gezien, een heerlijkheid als van de Eniggeborene van de Vader), vol van genade en waarheid.

JOHANNES 1:14

Het Woord van God is niet slechts geluidsgolven die uit Zijn mond komen en informatie overbrengen die in lettergrepen is uitgedrukt. Dat is wat mijn woorden zijn. Mijn woorden zijn onderbrekingen van de stilte — geluidsgolven die uit mijn stemapparaat komen en, hopelijk, informatie overbrengen. Dat is wat al onze woorden zijn. Gods woorden doen dat ook — in elk geval soms doorbreken ze de stilte, want er zijn gevallen bekend waarin Hij hardop tot mensen heeft gesproken, al gebeurt dat niet vaak. Zijn woord draagt informatie over. Dat is wat woorden doen — ze zijn een uitdrukking van gedachten. Maar er is meer dan dat. Er is nog een dimensie aan Gods Woord, en dat is dat Hij het met kracht bekleedt. Het is iets levends. Het is als een geplant zaad. Het woord van het Koninkrijk wordt als een zaad geplant in een soort hart. Misschien is het als harde grond, of rotsachtige grond, of grond vol onkruid, wat dan ook — maar het is iets levends dat tot leven komt, groeit en iets voortbrengt.

14

De kracht van Gods Woord in de schepping

Het Woord van God is iets verbazingwekkends als je erover nadenkt, want het is zo krachtig dat het dit universum geschapen heeft. God zei: het zij zo, en het was zo. In Psalm 33:6 staat:

Door het Woord van de HEERE is de hemel gemaakt, door de Geest van Zijn mond heel hun legermacht.

PSALMEN 33:6

Want Híj spreekt en het is er, Híj gebiedt en het staat er.

PSALMEN 33:9

Dat is de kracht die de kern van elk atoom bijeenhoudt — ze worden gedragen door het woord van Zijn kracht, zegt de Bijbel. In Hebreeën hoofdstuk 1, vers 3 of 4, staat:

Hij , Die de afstraling van Gods heerlijkheid is en de afdruk van Zijn zelfstandigheid, Die alle dingen draagt door Zijn krachtig woord, heeft, nadat Hij de reiniging van onze zonden door Zichzelf tot stand had gebracht, Zich gezet aan de rechter hand van de Majesteit in de hoogste hemelen . Hij is zoveel meer geworden dan de engelen als de Naam die Hij als erfdeel ontvangen heeft, voortreffelijker is dan die van hen.

HEBREEËN 1:3-4

Al die subatomaire deeltjes in de kern van elk atoom, die zichzelf eigenlijk uit elkaar zouden stuwen — de protonen, die allemaal een positieve lading hebben, zouden elkaar moeten afstoten, omdat ze dezelfde lading hebben. Maar dat doen ze niet. Ze blijven bij elkaar. Kernfysici weten eigenlijk niet waarom. Ze zeggen dat ze bijeengehouden worden door een soort subatomaire lijm. Dat is gewoon een manier om te zeggen dat er iets is dat ze bijeenhoudt. We hebben geen idee wat het is. Maar de Bijbel zegt dat Hij alle dingen draagt door het woord van Zijn kracht:

Hij , Die de afstraling van Gods heerlijkheid is en de afdruk van Zijn zelfstandigheid, Die alle dingen draagt door Zijn krachtig woord, heeft, nadat Hij de reiniging van onze zonden door Zichzelf tot stand had gebracht, Zich gezet aan de rechter hand van de Majesteit in de hoogste hemelen . Hij is zoveel meer geworden dan de engelen als de Naam die Hij als erfdeel ontvangen heeft, voortreffelijker is dan die van hen.

HEBREEËN 1:3-4

Zijn kracht voorkomt dat elk atoom in het universum elke seconde een miljard keer kernsplijting ondergaat. Dat is de kracht van Zijn woord.

15

Het evangelie als zaad: wedergeboorte

Nu hebben we het over Zijn woord in het evangelie. Dat is de kracht van God, samengebald in een boodschap die als een zaad naar binnen komt, tot leven barst, opgroeit en het leven van God voortbrengt in hen bij wie het in goede aarde geplant is. Wedergeboren worden is dus niet zomaar aanhanger worden van een stel religieuze overtuigingen en zeggen: nu hoor ik bij deze of gene gemeente, omdat ik nu geloof zoals zij geloven. Wedergeboren worden is dat het leven van God in je binnendringt, als een zaad dat vanbinnen geplant wordt en het leven van Jezus voortbrengt. Zo zegt Paulus tegen de Galaten, in Galaten 4:19:

mijn lieve kinderen, van wie ik opnieuw in barensnood ben totdat Christus gestalte in u krijgt.

GALATEN 4:19

Christus gevormd in jou — Christus die Zich voortplant en gestalte krijgt in jouw leven. Dit is een bovennatuurlijke boodschap, en het is de kracht van God. Waarom zou Paulus zich ervoor schamen? Ik schaam me er niet voor. Waarvoor zou hij zich moeten schamen?

Kijk, als je bij de pinautomaat geld staat op te nemen en er komt een dief met een mes op je af die je geld wil hebben, en jij hebt een vierenveertig Magnum achter je riem, dan schaam je je niet voor dat wapen. Je weet dat dat wapen krachtiger is dan wat je tegenstander heeft. En de kracht van God — wie zou zich daarvoor schamen? In een wereld die het misschien bespot, nou en? Laat ze maar spotten. Ze hebben er niets tegenover te zetten. Ze spotten alleen omdat ze er niet tegenop kunnen.

Als je je schaamt voor het evangelie, weet je nog niet wat het evangelie is. Het is de boodschap van jouw Schepper, die je in staat stelt en de kracht geeft om een relatie met Hem te hebben. Iets wat iedereen nodig heeft, en wat waarschijnlijk meer mensen zouden willen hebben dan er ook werkelijk hebben — maar wij hebben het, omdat het evangelie ons met kracht doet wedergeboren worden, ons verandert, ons overbrengt uit de macht van de duisternis in het Koninkrijk van Zijn Zoon, ons uit Adam haalt en in Christus zet, en ons tot een nieuwe schepping maakt. Dat is iets krachtigs. Het is de kracht van God, want niets minder dan dat kan dit tot stand brengen. Ik schaam me niet voor die boodschap. Het mag dan een minderheidsstandpunt zijn, maar ik ben er geen moment verlegen om. Het is de kracht van God. Hoe zou je je verlegen kunnen voelen om aan die kant te staan?

16

Eerst voor de Jood, ook voor de Griek

Want ik schaam mij niet voor het Evangelie van Christus, want het is een kracht van God tot zaligheid voor ieder die gelooft, eerst voor de Jood, en ook voor de Griek.

ROMEINEN 1:16

De kracht van God is namelijk alleen beschikbaar voor wie gelooft. Het mag een geweldige, krachtige boodschap zijn, maar ze doet niets voor wie er niet in gelooft. Het is dus:

de kracht van God tot behoud voor iedereen die gelooft, voor de Jood eerst en ook voor de Griek. Er zijn drie plekken in deze brief waar Paulus zegt: "voor de Jood eerst en ook voor de Griek." De andere twee keer staan in hoofdstuk 2, de verzen 9 en 10.

En ik wil nog een keer zeggen — ik denk dat ik dit in een eerdere lezing al genoemd heb — dat 'aan de Jood eerst, en ook aan de Griek' niet betekent dat Paulus daarmee een bepaalde voorrang aan de Jood toekent. Zijn lezers weten dat Christus een Jood was. Zijn lezers weten dat de apostelen Joden waren. Zijn lezers weten dat de openbaring van God aan de mensheid eerst aan de Joden gegeven werd. Hij probeert niet de voorrang van de Jood te benadrukken. Hij zegt alleen maar dat het niet uitsluitend voor de Jood is. Dat is het punt dat gecorrigeerd moest worden. Niemand hoefde gecorrigeerd te worden over de vraag of de boodschap eerst tot de Joden kwam voordat die tot de heidenen kwam. Dat stond vast. Maar wat vaak verkeerd begrepen werd, vooral onder de Joden, was dat het niet alleen voor de Jood is. Zij hadden het eerst, maar het is ook voor de Grieken. Met andere woorden, wanneer hij zegt 'aan de Jood eerst, ook aan de Griek', ligt de nadruk erop dat het aan de Jood is — maar niet uitsluitend, want ook aan de Griek.

Zeker, het evangelie en Christus kwamen eerst tot de Joden. Dat is gewoon een chronologisch feit. Dat betekent niet dat wij op de een of andere manier verplicht zijn — ik heb voorgangers zelfs horen zeggen dat we eerst alle Joden in onze gemeenschap moeten bereiken voordat we de heidenen bereiken, omdat het eerst aan de Jood is. Dat is niet wat Paulus zegt. Hij geeft de Joden geen voorrang. Het is gewoon een historisch feit. De Joden hoorden het eerst, zij kregen de gelegenheid.

Zelfs toen Paulus zijn eerste opgetekende zendingspreek hield in Pisidische Antiochië, in Handelingen 13 — toen ze hem daar bespotten en niet ontvingen in de synagoge — zei hij dat het nodig was, daarmee doelend op de Joden in de synagoge:

Maar Paulus en Barnabas zeiden vrijmoedig: Het was nodig dat het Woord van God eerst tot u gesproken zou worden, maar aangezien u het verwerpt en uzelf het eeuwige leven niet waard oordeelt, zie, wij wenden ons tot de heidenen.

HANDELINGEN 13:46

Dus ook hier weer: de Joden kregen de eerste gelegenheid.

Het was gewoon — nou ja, om te beginnen: wanneer Paulus in een heidens gebied kwam, had hij niet zo gemakkelijk een plek om te preken als de synagoge. Hij was een rondreizende rabbi; daar liet men hem spreken. Er was dus meteen een gehoor

voorhanden. Het eerste gehoor in elke heidense stad waar Paulus kwam, was het Joodse publiek in de synagoge. Maar niet alleen Joden. Er waren altijd godvrezende heidenen aanwezig. En zij waren altijd het meest ontvankelijke deel van zijn gehoor, wat verklaart waarom hij met zijn prediking meer heidenen dan Joden aantrok. Maar degenen die hij als eersten aantrok, waren de heidenen in de synagoge, die al voorbereid waren om in de ware God te geloven en die al enige sympathie hadden voor Gods wegen en dergelijke, omdat ze door hun band met de synagoge al enigszins gevormd waren.

17

Waarom God de Joden had uitverkoren

Maar 'de Jood eerst' betekent niet dat dit Gods prioriteit is. Het betekent dat het evangelie chronologisch gezien in bijna elk land eerst bij de Joden terechtkwam, en pas daarna bij de heidenen. Maar het punt dat hij maakt is: als je denkt dat het alleen voor de Jood is, kom je bedrogen uit. God heeft ook grote plannen voor de heidenen. En het enkele feit dat de Joden het eerst kregen, betekent niet dat zij het als enigen kregen.

Ik had ooit een beller die me tijdens een radio-uitzending vroeg: waarom heeft God alleen de Joden uitgekozen? Wat heeft Hij tegen de heidenen? Nou, eigenlijk had Hij niets tegen de heidenen. Nou, in zekere zin heeft Hij wel iets tegen de heidenen — dezelfde dingen die Hij tegen de Joden heeft. Ze zijn zondaars. Maar Hij koos de Joden niet uit voor het behoud en de heidenen om verloren te gaan. Hij koos de Joden uit om naar de heidenen te gaan. Dat is de belofte die Hij aan Abraham deed:

En in uw Nageslacht zullen alle volken van de aarde gezegend worden, omdat u Mijn stem gehoorzaam geweest bent.

GENESIS 22:18

Het was niet zo dat God zei: 'Ik wil Israël zegenen en de heidenen gewoon negeren.' Het is: 'Ik ga ervoor zorgen dat Israël een zegen wordt voor de heidenen.' Daarvoor waren ze uitverkoren. God koos Israël niet uit om naar de hemel te gaan. Er is geen garantie

dat Jood-zijn iemand naar de hemel brengt. Kajafas was een Jood. Hij ging niet naar de hemel. Judas was een Jood. Hij ging niet naar de hemel. De Farizeeën waren Joden, en Jezus zei tegen hen:

Slangen, adderengebroid, hoe zou u aan de veroordeling tot de hel ontkomen?

MATTHEÛS 23:33

Jood-zijn bracht niemand naar de hemel. Daarvoor waren de Joden niet uitverkoren. Zij waren uitverkoren om Gods instrument te zijn om licht te brengen aan de heidenen — wat ze niet gedaan hebben. Daarom wordt de gemeente nu naar de heidenen uitgezonden. Maar zelfs de gemeente die als eerste naar de heidenen werd uitgezonden, bestond uit Joodse christenen — de apostelen en de eerste bekeerlingen in Jeruzalem. Zij waren degenen die verspreid raakten toen Stefanus gestenigd werd, en zij trokken eropuit en predikten aan de heidenen. De Joden hadden de informatie dus als eersten, maar die was niet alleen voor hen. Zij waren gewoon eerst. Zij hoorden het ook naar de heidenen te brengen. En dat is wat Paulus deed. Daarom schaamt hij zich niet voor deze boodschap. Het is de kracht van God tot behoud voor iedereen die gelooft, ongeacht ras.

18

De gerechtigheid van God: twee betekenissen

Vers 17:

Want de gerechtigheid van God wordt daarin geopenbaard uit geloof tot geloof, zoals geschreven is: Maar de rechtvaardige zal uit het geloof leven.

ROMEINEN 1:17

En zoals ik in onze inleiding heb aangegeven, is 'de gerechtigheid van God' een uitdrukking die in de eerste hoofdstukken van Romeinen steeds terugkeert, en dat is iets wat gedefinieerd moet worden.

Gerechtigheid van God — er zijn in het Nieuwe Testament, in het Grieks, veel uitdrukkingen die zo'n genitief hebben. 'Van God' is een genitief. Dat kan een van twee dingen betekenen: het kan betekenen 'van God afkomstig', of 'aan God toebehorend'. Dat geldt voor verschillende uitdrukkingen. Zo vind je bijvoorbeeld ook in het boek Openbaring herhaaldelijk de uitdrukking 'het getuigenis van Jezus'. Wat betekent dat dan? Betekent dat het getuigenis van Jezus zelf, wat Hij zegt, of is het het getuigenis van de heiligen over Jezus? Hij is het onderwerp van het getuigenis — Hij is waar het getuigenis over gaat. Is Hij degene van wie het getuigenis afkomstig is, of is Hij het onderwerp waarover het getuigenis gaat? 'Het getuigenis van Jezus' kan dus beide kanten op. Het is eenzelfde soort genitief. En geleerden die zo'n uitdrukking tegenkomen, zitten er zelf ook wat mee — het is bijna een gokje welke kant het op moet. En met 'de gerechtigheid van God' is dat ook zo.

'De gerechtigheid van God' zou kunnen slaan op Gods innerlijke deugd en gerechtigheid — dat Hij een rechtvaardige God is, en dat we het over Zijn gerechtigheid hebben — of, zoals velen geloven, en dit was zeker onderdeel van de reformatorische theologie zoals die vooral door Luther werd geïntroduceerd, ze zouden kunnen zeggen dat het de gerechtigheid is die van God komt. Het is onze rechtvaardige status, die voortkomt uit het feit dat God ons rechtvaardig verklaart. Het is een gerechtigheid die niet van onszelf komt. Het is een gerechtigheid die we bezitten, maar die we van Hem hebben gekregen. Zo wordt 'de gerechtigheid van God' meestal weergegeven in protestantse commentaren en dergelijke. Vrijwel alle mensen uit de reformatorische traditie beroepen zich hier heel trots op Luther. Luther was degene die ontdekte — of dacht te ontdekken, of het in elk geval bevorderde — het idee dat wij rechtvaardig zijn met een gerechtigheid die God ons verschaft, niet een gerechtigheid die wij zelf verschaffen door onze goede werken. Het is een toegerekende gerechtigheid. Het is een gerechtigheid die we niet verdiend hebben en eigenlijk ook niet verdienen, maar we worden desondanks rechtvaardig gerekend, omdat dat gewoon Gods gave van gerechtigheid aan ons is. 'De gerechtigheid van God' kan dus, in elk geval in sommige gevallen, dat betekenen.

19

Romeinen 3:21-22: toegerekende gerechtigheid

Veel commentatoren hebben echter de laatste tijd gezegd, vooral moderne exegeten zoals N.T. Wright, die niet helemaal gecharmeerd zijn van de traditionele reformatorische lijn hierin, dat deze uitdrukking letterlijker 'de gerechtigheid van God' betekent — Gods eigen gerechtigheid, Zijn eigen karakter. Welke van de twee is het nu? In sommige passages maakt het een enorm verschil. Op andere momenten maakt het misschien niet zoveel uit. Op minstens één plaats lijkt Luther het toch echt bij het rechte eind te hebben — of in elk geval lijkt dat zo — want in hoofdstuk 3 van Romeinen, vers 21, staat er:

Maar nu is zonder de wet gerechtigheid van God geopenbaard, waarvan door de Wet en de Profeten is getuigd:

ROMEINEN 3:21

— dezelfde uitdrukking —

Dat is precies hetzelfde als wat hij in vers 17 van hoofdstuk 1 zei:

de gerechtigheid van God wordt geopenbaard Nu zegt hij hetzelfde in hoofdstuk 3, vers 21:

Maar nu is zonder de wet gerechtigheid van God geopenbaard, waarvan door de Wet en de Profeten is getuigd: namelijk gerechtigheid van God door het geloof in Jezus Christus, tot allen en over allen die geloven, want er is geen onderscheid.

ROMEINEN 3:21-22

Als het nu een gerechtigheid van God is die naar mij toe komt, naar mij als gelovige, dan moet die ergens vandaan komen — en niet uit de wet, niet uit werken. Paulus zegt dat het een gerechtigheid van God is, los van de wet, wat betekent: los van elke verplichting om aan de eisen van de wet te voldoen kan ik een gerechtigheid hebben die van God is of van God komt, niet uit wettische gehoorzaamheid van mijn kant. En deze gerechtigheid komt op mij toe, op mij als gelovige. Dus hier lijkt de term

'gerechtigheid van God' me op de meest natuurlijke manier zo bedoeld — en ik ben hierin absoluut een product van de reformatorische theologie, dat ben ik mijn hele leven al geweest, en—

20

Gods eigen gerechtigheid getoond in Christus

Daarom neig ik naar deze kant. Het lijkt mij dat hij zeker in hoofdstuk 3, de verzen 21 en 22 — de twee plekken waar 'de gerechtigheid van God' voorkomt — het heeft over iets dat is toegerekend. Hij heeft het in elk geval over iets dat van God komt en niet uit mijn eigen werken. Dus ik zou denken dat die verzen Luthers uitleg redelijk goed rechtvaardigen. Toch blijft het waar dat zo'n genitief beide kanten op kan, en het is niet onmogelijk dat Paulus, of welke andere Bijbelschrijver dan ook, zulke genitieven op een dubbelzinnige manier gebruikt, en ze in verschillende situaties op beide manieren gebruikt.

En het lijkt er bovendien op dat Paulus over de gerechtigheid van God spreekt als iets dat Zijn eigen, inherente gerechtigheid is, en dat staat ook in hoofdstuk 3. Want dat staat in Romeinen 3:25 en 26:

Hem heeft God openlijk aangewezen als middel tot verzoening, door het geloof in Zijn bloed. Dit was om Zijn rechtvaardigheid te bewijzen vanwege het voorbijgaan aan de zonden die eertijds hadden plaatsgevonden onder de verdraagzaamheid van God. Hij deed dit om Zijn rechtvaardigheid te bewijzen nu in deze tijd, zodat Hijzelf rechtvaardig is én rechtvaardigt degene die uit het geloof in Jezus is.

ROMEINEN 3:25-26

— dat wil zeggen, Christus is degene die —

Van wie? Van God — Zijn gerechtigheid. Wat deed Hij? Hij bracht Jezus naar voren als een verzoening door voldoening, opdat Hij, God, daarmee Zijn eigen gerechtigheid zou tonen. Is dit niet de openbaring van de gerechtigheid van God?

21

Hoe God rechtvaardig zonden kan vergeven

Want de gerechtigheid van God wordt daarin geopenbaard uit geloof tot geloof, zoals geschreven is: Maar de rechtvaardige zal uit het geloof leven.

ROMEINEN 1:17

Welnu, God heeft Zijn eigen gerechtigheid getoond, zo staat er, doordat Hij in Zijn verdraagzaamheid de zonden die eerder waren begaan, voorbij is gegaan. Hoe kan dat rechtvaardig zijn? Hoe kan het rechtvaardig zijn dat God zonden zoals die van David gewoon voorbijgaat? David beging een zonde waarvoor je zelfs geen offer kon brengen — twee zonden zelfs, overspel en moord. Daar is in de wet geen offer voor. Daarvoor zou je moeten sterven. Maar God zei gewoon: ik vergeef je. Je hebt je bekeerd, dus ik vergeef je. Hoe rechtvaardigt God dat? Is God niet een rechtvaardige rechter? Hier is een misdadiger die overduidelijk schuldig is, en God zegt: ik spreek je vrij.

En Paulus haalt in Romeinen 4 zelfs David aan over precies dat geval, waar David zegt:

Welzalig zijn zij van wie de ongerechtigheden vergeven, en van wie de zonden bedekt zijn, welzalig is de man aan wie de Heere de zonde niet toerekent.

ROMEINEN 4:7-8

David wist van toegerekende gerechtigheid, maar dat is een ander onderwerp. Hoe rechtvaardigde God dat Hij dat deed? Hoe kon God rechtvaardig zijn, of rechtvaardig handelen, en iemand als David vrijspreken, of welke heilige in het Oude Testament dan ook die zich tot Hem keerde? Omdat het niet om hun offers gaat. In Hebreeën staat dat het onmogelijk is dat het bloed van stieren en bokken de zonde wegneemt. Dat was alles wat die offers waren. Ze waren symbolisch. Ze waren een schaduw. Ze namen de zonde niet weg. David werd vergeven zonder ook maar één van die offers te brengen. En zonder twijfel waren er veel Joden die ze wel brachten en niet vergeven werden. Denk aan wat Maleachi zegt, en wat Jesaja in hoofdstuk 1 zegt, over hoe God hun offers

en hun nieuwemaansdagen haat, omdat ze goddeloos zijn. Ze hebben bloed aan hun handen, en toch brengen ze offers. Een dierenoffer brengen vergaf je zonden niet, en het niet brengen ervan voorkwam niet dat je zonden vergeven werden.

22

Christus' verzoening rechtvaardigt vergeving

Hoe rechtvaardigde God het dan om zonden te vergeven? Nou, dat is wat Paulus nu zegt. Hij zegt:

Hem heeft God openlijk aangewezen als middel tot verzoening, door het geloof in Zijn bloed. Dit was om Zijn rechtvaardigheid te bewijzen vanwege het voorbijgaan aan de zonden die eertijds hadden plaatsgevonden onder de verdraagzaamheid van God.

ROMEINEN 3:25

Met andere woorden, al die zonden die in het Oude Testament werden begaan en die God aan de gelovigen vergaf, deed Hij op krediet, omdat Hij wist dat Jezus zou komen om de rekening te betalen. En door Jezus naar voren te brengen als de verzoening door voldoening, betaalde Hij die rekening. Hij rechtvaardigde de schuld. Hij rechtvaardigde Zijn handelen, omdat het gebeurde op grond van de verdiensten van Christus. Er is in de geschiedenis nooit iemand vergeven die niet vergeven is op grond van de verdiensten van Christus. Het is alleen zo dat sommigen vergeven werden op grond van Zijn verdiensten voordat Hij kwam, en anderen erna. Christus en Zijn verzoening door voldoening zijn de enige verdienste op grond waarvan God ooit zonden zou kunnen vergeven.

Maar Paulus zegt dat Hij dat deed, en dat God daarmee Zichzelf rechtvaardigde, Zichzelf rechtvaardig bewees, Zijn eigen gerechtigheid aantoonde. En vers 26 zegt:

Hij deed dit om Zijn rechtvaardigheid te bewijzen nu in deze tijd, zodat Hijzelf rechtvaardig is én rechtvaardigt degene die uit het geloof in Jezus is.

ROMEINEN 3:26

Dus God kan de zondaar die in Jezus gelooft vrijspreken en daarbij toch rechtvaardig blijven, omdat die zonde door Jezus is afgehandeld. Zo toont het evangelie over wat Christus heeft gedaan Gods innerlijke gerechtigheid aan. Dat is wat Paulus twee keer zegt, in vers 25 en 26: Hij toonde de gerechtigheid van God aan.

23

Toegerekende én Gods eigen gerechtigheid

Dus wanneer Paulus in hoofdstuk 1, vers 17, zegt dat in het evangelie de gerechtigheid van God geopenbaard wordt, welke is dat dan? Is het de gerechtigheid die God innerlijk bezit, die Hij aantoont, dat Hij rechtvaardig is? Of is het de gerechtigheid die Hij ons geeft en ons toerekent, ondanks onze onwaardige staat? Blijkbaar allebei. Het evangelie is allebei. Het laat zien dat God ons gerechtigheid kan toerekenen, en dat Hijzelf onaangetast blijft in Zijn eigen gerechtigheid. Het openbaart dat Hij een rechtvaardige God is, en dat die gerechtigheid nu van ons is in Hem. In Christus zijn wij rechtvaardig. In Christus zijn wij gerechtvaardigd. In Christus zijn wij opgewekt uit de dood. In Christus zijn wij, in zekere zin, alles wat Christus is. Ik bedoel, we zijn niet de Messias, maar in zekere zin zijn we Zijn lichaam. Wij zijn ook het lichaam van de Messias. Er is een zin waarin geldt: als je in Christus bent, is wat waar is van Hem, ook waar van jou. Zijn gerechtigheid is dus Hem eigen, maar ze is ook van ons. Wij delen in Zijn gerechtigheid doordat we in Hem zijn. Het is dus iets interessants en ingewikkelds. Het is een korte uitspraak, gerechtigheid van God, maar hij wordt vaak herhaald, in elk geval in deze eerste drie hoofdstukken. En het is de samenvatting van wat het evangelie eigenlijk is: God openbaart Zijn gerechtigheid. Dat is het goede nieuws, dat God een rechtvaardige God is. En trouwens, er is ook een gerechtigheid die van Hem komt en waarvan wij genieten en profiteren, doordat we rechtvaardig gerekend worden. Dit is dus geen oppervlakkige boodschap. Ik bedoel, zelfs in deze ene zin zitten diepten waar theologen vele, vele jaren over doen om ze te doorgronden, zonder de bodem ooit te bereiken, denk ik.

Zo wordt in het evangelie de gerechtigheid van God geopenbaard:

24

Uit geloof tot geloof: de betekenis van pistis

Want de gerechtigheid van God wordt daarin geopenbaard uit geloof tot geloof, zoals geschreven is: Maar de rechtvaardige zal uit het geloof leven.

ROMEINEN 1:17

Die uitdrukking is heel moeilijk. Bedenk dat het woord pistis, geloof, zowel geloof als trouw kan betekenen — het is hetzelfde woord. Het zou kunnen dat er staat dat het gaat om Gods trouw aan wie gelovig is, of Gods trouw aan wie gelooft, of zoiets in die richting. Maar er zijn vertalingen die het helemaal anders opvatten. En wanneer ze from faith to faith zeggen, parafraseren ze het eigenlijk gewoon een beetje. De King James bijvoorbeeld, de New King James, de New American Standard, de Young's Literal Translation — die zeggen allemaal gewoon from faith to faith. Dat is blijkbaar de letterlijke weergave van de Griekse uitdrukking. Maar om er betekenis uit te halen heeft de ESV het weergegeven met from faith for faith, wat niet veel duidelijker is. Maar dan heb je meer parafraserende vertalingen zoals de NIV, die zegt from faith, of by faith, from first to last. Dat is wat de NIV zegt: het is by faith from first to last. En de New Living Translation, die ook weer een parafrase is, zegt from start to finish by faith. Het is dus duidelijk dat de vertalers niet helemaal weten wat ze met dit from faith to faith aan moeten. Het is duidelijk dat Paulus zegt dat het helemaal om geloof draait. En het is mogelijk dat de parafrase van de NIV of de New Living Translation eigenlijk best goed te pakken heeft wat Paulus' wezenlijke gedachte is: het draait helemaal om geloof. Het is vanaf het begin met geloof, en het eindigt in geloof. Het is van eerste tot laatste, geloof. Ik kon het niet met zekerheid zeggen, om de eenvoudige reden dat vertalers die veel meer weten dan ik, het ook niet zeker weten. Maar ik zou zeggen dat we, waarschijnlijk zonder tot een vaste conclusie te komen over die uitdrukking, from faith to faith, toch in essentie Paulus' boodschap kunnen begrijpen. Het is een kwestie van geloof. Dat rechtvaardiging een kwestie van geloof is. En zo is het geopenbaard in het evangelie.

Er staat geschreven:

Zie, zijn ziel is hoogmoedig, niet oprecht in hem, maar de rechtvaardige zal door zijn geloof leven.

HABAKUK 2:4

De plaats waar dat geschreven staat, is Habakuk 2:4. 'De rechtvaardige zal door geloof leven' is een van Paulus' twee favoriete oudtestamentische teksten over rechtvaardiging door geloof. Zijn andere tekst staat in Genesis 15:6:

En hij geloofde in de HEERE, en Die rekende hem dat tot gerechtigheid.

GENESIS 15:6

Hij heeft er dus een uit de Thora, de wet, Genesis 15:6, en een uit de profeten, Habakuk 2:4. Zo kan Paulus zeggen dat de Wet en de Profeten allebei getuigen van rechtvaardiging door geloof. En hij heeft gelijk — je vindt het precies daar, in Genesis 15:6 en Habakuk 2:4. Toch is het behoorlijk schaars in het geheel van het Oude Testament om maar twee verzen te kunnen vinden die het zo precies zeggen. Maar alleen omdat er maar twee verzen zijn die het zo precies zeggen, wil dat niet zeggen dat het niet door het hele Oude Testament heen wordt aangetoond. De schrijver van de Hebreeënbrief vond duidelijk ook dat het door het hele Oude Testament heen werd aangetoond. In Hebreeën 11 loopt hij het hele Oude Testament langs:

25

Hebreeën 11: geloofsgetuigen van het verleden

Door het geloof heeft Abel God een beter offer gebracht dan Kaïn. Daardoor kreeg hij getuigenis dat hij rechtvaardig was; dit heeft God met het oog op zijn gaven getuigd. En door dit geloof spreekt hij nog, nadat hij gestorven is. Door het geloof werd Henoch weggenomen, opdat hij de dood niet zou zien. En hij werd niet gevonden, omdat God hem weggenomen had. Vóór zijn wegneming kreeg hij namelijk het getuigenis dat hij God behaagde. Zonder geloof is het echter onmogelijk God te behagen. Want wie tot God komt, moet geloven dat Hij is, en dat Hij beloont wie Hem zoeken. Door het geloof heeft Noach, toen hij een aanwijzing van God ontvangen had van de dingen die nog niet te zien waren, uit ontzag voor God de ark gebouwd, tot redding van zijn gezin. Daardoor heeft hij de wereld veroordeeld en is hij een erfgenaam geworden van de rechtvaardigheid die overeenkomstig het geloof is. Door het geloof is Abraham, toen hij geroepen werd, gehoorzaam geweest om weg te gaan naar de plaats die hij tot een erfdeel ontvangen zou. En hij is weggegaan zonder te weten waar hij komen zou. Door het geloof is hij een inwoner geweest in het land van de belofte als in een vreemd land en heeft hij in tenten gewoond, met Izak en Jakob, die mede-erfgenamen waren van dezelfde belofte. Want hij verwachtte de stad die fundamenten heeft, waarvan God de Bouwer en Ontwerper is. Door het geloof heeft ook Sara zelf kracht ontvangen om zwanger te worden en een kind te baren, ondanks haar hoge ouderdom, omdat zij Hem getrouw heeft geacht Die het beloofd had. Daarom zijn er zelfs uit één man en dat uit iemand wiens kracht al gestorven was, zovelen geboren

als de sterren van de hemel in menigte en als het zand op het strand van de zee, dat niet te tellen is. Deze allen zijn in het geloof gestorven. Zij hebben de vervulling van de beloften niet verkregen, maar hebben die vanuit de verte gezien en geloofd en begroet, en zij hebben beleden dat zij vreemdelingen en bijwoners op de aarde waren. Want wie zulke dingen zeggen, laten duidelijk blijken dat zij een vaderland zoeken. En als zij aan het vaderland gedacht hadden vanwaaruit zij weggegaan waren, zouden zij gelegenheid gehad hebben om terug te keren. Maar nu verlangen zij naar een beter, dat is naar een hemels vaderland. Daarom schaamt God Zich niet voor hen om hun God genoemd te worden. Want Hij had voor hen een stad gereedgemaakt. Door het geloof heeft Abraham, toen hij door God op de proef gesteld werd, Izak geofferd. En hij, die de beloften ontvangen had, heeft zijn eniggeborene geofferd. Tegen hem was gezegd: Dat van Izak zal uw nageslacht genoemd worden. Hij overlegde bij zichzelf dat God bij machte was hem zelfs uit de doden op te wekken. En hij kreeg hem als het ware daaruit ook terug. Door het geloof heeft Izak zijn zonen Jakob en Ezau gezegend, met betrekking tot toekomstige dingen. Door het geloof heeft Jakob bij zijn sterven ieder van de zonen van Jozef gezegend en hij boog zich in aanbidding neer, terwijl hij leunde op het uiteinde van zijn staf. Door het geloof heeft Jozef bij zijn sterven melding gemaakt van de uittocht van de Israëlieten en heeft hij een opdracht gegeven in verband met zijn gebeente. Door het geloof werd Mozes, toen hij geboren was, drie maanden lang door zijn ouders verborgen, omdat zij zagen dat het een heel bijzonder kind was. En zij waren niet bevreesd voor het bevel van de koning. Door het geloof heeft Mozes, toen hij groot geworden was, geweigerd een zoon van de dochter van de farao genoemd te worden. Hij koos ervoor liever

met het volk van God slecht behandeld te worden dan voor een ogenblik het genot van de zonde te hebben. Hij beschouwde de smaad van Christus als grotere rijkdom dan de schatten in Egypte, want hij had het loon voor ogen. Door het geloof heeft hij Egypte verlaten zonder bevreesd te zijn voor de toorn van de koning. Want hij bleef standvastig, als zag hij de Onzichtbare. Door het geloof heeft hij het Pascha ingesteld en het besprenkelen met het bloed, opdat de verderver van de eerstgeborenen hen niet zou treffen. Door het geloof zijn zij door de Rode Zee gegaan als over het droge. Toen de Egyptenaren dat ook probeerden te doen, zijn ze verdronken.

HEBREEËN 11:4-29

Het is duidelijk dat het Oude Testament door de schrijver van de Hebreeënbrief wordt gezien als een boek van geloof, en ongetwijfeld ook door Paulus. Maar het is niet altijd zo eenvoudig om een vers te vinden dat het nu precies samenvat op de manier waarop je het wilt zeggen. En Paulus vond één goed vers in de Wet en één heel goed vers in de Profeten om deze leer te onderbouwen. Maar zoals ik al zei, het zijn gewoon goede verzen die het zeggen zoals hij het gezegd wil hebben, en die maken het heel duidelijk. Er is veel bewijs voor rechtvaardiging door geloof in het Oude Testament, waaronder het feit dat David vergeving kreeg ondanks zijn zonden, enzovoort, en ongetwijfeld is iedereen die in het Oude Testament voorkomt, door geloof vergeven.

26

Habakuk 2:4: trouw, geloof en Noach als type

Maar er is een klein probleem met Habakuk 2:4, want het woord voor geloof in Habakuk 2:4 is niet het Hebreeuwse woord voor geloof — het is het woord voor trouw. In Habakuk 2:4 staat het woord *emunah*, vertaald als 'geloof' in 'de rechtvaardige zal leven door zijn geloof', maar dat is technisch gezien niet het Hebreeuwse woord voor geloof, maar voor trouw, standvastigheid, betrouwbaarheid, loyaliteit. God vertelt de schrijver van Habakuk dat er, ondanks de crisis die over Jeruzalem zou komen door de Babylonische inval, toch een overblijfsel bewaard zou blijven. Die inval was op handen

en zou een verschrikkelijk oordeel zijn over de afvalligen van Israël. God wist dat niet alle Joden in dezelfde categorie vielen. Hij had een aantal rechtvaardigen, en die zouden behouden worden. Nu even terzijde: in Habakuk verwijst 'behouden worden' niet naar het naar de hemel gaan. Habakuk heeft het over gered worden van het oordeel van de verwoesting van Jeruzalem door de Babyloniërs. In het Oude Testament kom je het begrip behoud als het ergens naartoe gaan wanneer je sterft, bijna nooit tegen. Dat komt sterker naar voren in het Nieuwe Testament. De Joden van het Oude Testament hadden maar heel weinig begrip van, of een idee over, wat er gebeurt nadat mensen sterven, en er werd niet veel over gesproken. Maar behoud werd altijd gezien via een type, dat wil zeggen: typologisch. Wat wij behoud noemen, dat holistischer is en ook eeuwig leven omvat, is in het Oude Testament vrijwel alleen bekend via typen en schaduwen. God die de Joden uit Egypte bevrijdde, dat was hun behoud, hun verlossing. God die de Joden terugbracht uit Babylon, dat was hun behoud. Noach redden door de zondvloed heen, dat was hun behoud. In het Oude Testament heeft behoud dus zelden gevolgen die verder reiken dan het graf, maar God wordt gezien als een reddende God, omdat de rechtvaardigen die op Hem vertrouwen, keer op keer op keer worden gered. En elk van die gevallen maakt ze, zoals het Nieuwe Testament aangeeft door al die dingen te noemen, tot een type van behoud.

Sterker nog, 1 Petrus hoofdstuk 3, vers 20 zegt zelfs dat de redding van Noach en acht zielen in de ark een type was. Het woord type wordt in het Grieks gebruikt. Het is een type van onze redding door het water heen, enzovoort. Hij noemt de doop als onderdeel daarvan, maar het punt hier is dat wij een holistisch behoud kennen, dat grotendeels te maken heeft met eeuwig leven en dat zelfs verder reikt dan het graf, tot in de eeuwigheid. Het Oude Testament zegt daar niet veel over.

En toen Habakuk van God te horen kreeg dat de rechtvaardige door zijn trouw zou leven, had het woord 'leven' daar niets te maken met eeuwig leven. Dat is in elk geval niet hoe iemand in het Oude Testament het destijds specifiek zou hebben begrepen. Integendeel, er kwam een algehele, verwoestende ramp over de Joodse samenleving in de vorm van de Babylonische legers, en God zou sommigen laten leven: de trouwen, degenen die Hem loyaal waren. Zo ongeveer zou het Hebreeuws van Habakuk 2:4 begrepen zijn door iedereen die in die tijd Hebreeuws kende en het las.

27

Pistis: geloof of trouw in de Septuaginta

Paulus begrijpt echter, net als de andere apostelen, dat dit soort reddende daden van God in het Oude Testament een type zijn van een uiteindelijk behoud in Christus. En het principe waarop God hen redde, is hetzelfde principe waarop Hij ons redt. En in het Hebreeuws stond er trouw. Waarom zegt Paulus dan geloof? Wel, hij gebruikt eigenlijk het woord pistis, dat in het Grieks ook vertaald kan worden als trouw. Er is een ander Grieks woord dat bijna altijd trouw betekent, maar pistis betekent soms ook trouw. Ik heb erop gewezen dat dat het geval is in Romeinen hoofdstuk 3, vers 3.

Romeinen 3:3 gebruikt het woord pistis, waar het vertaald wordt met trouw. Er staat:

Want wat is het geval ? Als sommigen ontrouw zijn geweest, zal hun ontrouw de trouw van God toch niet tenietdoen?

ROMEINEN 3:3

Dat woord trouw, dat over Gods trouw gaat, is pistis, hetzelfde woord.

In zekere zin geldt dus: wanneer je het woord pistis tegenkomt, is de primaire betekenis weliswaar geloof, maar het heeft ook een extra betekenis van trouw, en dat komt vrij vaak voor. Je moet bijna altijd uit de context afleiden welke van de twee bedoeld wordt.

Daarom is het ook zo dat toen Habakuk 2:4 in het Grieks werd vertaald — in wat wij de Septuaginta noemen, ongeveer 285 jaar voor Christus, toen een groep Joden in Alexandrië in Egypte de hele Hebreeuwse Schrift in het Grieks vertaalde — en zij bij Habakuk 2:4 kwamen, waar stond:

Zie, zijn ziel is hoogmoedig, niet oprecht in hem, maar de rechtvaardige zal door zijn geloof leven.

HABAKUK 2:4

gebruikten de Griekse vertalers van de Septuaginta, in plaats van het duidelijke woord trouw, het woord pistis. De rechtvaardige zal leven door zijn pistis, wat meestal geloof betekent. En zo heeft Paulus het misschien zelf ook begrepen. Hij citeert hier uit

de Septuaginta.

De vraag is echter: zijn we sinds de tijd van de Reformatie een vergissing gaan maken in de vertaling van pistis? De vertalers van de Septuaginta kenden hun Hebreeuws en hun Grieks ongetwijfeld goed. En zij kozen voor pistis om het Hebreeuwse woord voor trouw in Habakuk 2:4 te vertalen. Het Hebreeuws zei duidelijk:

de rechtvaardige zal leven door zijn trouw. Kenners van het Grieks die dat in het Grieks vertaalden, vertaalden het met pistis. En we weten dat pistis, zelfs in het Nieuwe Testament, soms trouw betekent, hoewel niet altijd, misschien zelfs niet meestal. Maar is het mogelijk dat Paulus en de Septuaginta, die hier allebei het woord pistis gebruiken bij het citeren van Habakuk, pistis opvatten als trouw?

28

Trouw en geloof in de verbondsrelatie

Of is het, zoals ik al zei in onze inleiding op Romeinen, dat de hele verbondscontext van Gods communicatie in het Oude Testament — en zelfs in het denken van Paulus als voormalig rabbijn — erop neerkomt dat het hele idee van Gods verbond helemaal draait om trouw en wederkerigheid? Denk aan een huwelijksverbond. Het is een verbond waarin twee mensen elkaar beloftes doen, elkaar vertrouwen en elkaar trouw zijn. Of als ze dat niet zijn, is er geen huwelijk. Als er geen belofte is, geen vertrouwen, geen trouw, dan is er geen huwelijk. Het huwelijk is juist op die dingen gebaseerd. Dat is wat een verbond is.

En God had deze verbondsstatus met de Joden, en later sloot Hij een nieuw verbond in de bovenzaal met de discipelen. Maar het bleef een verbond. En in een verbondsrelatie met God zijn geloof en trouw twee kanten van dezelfde munt. Beide partijen moeten in zekere mate vertrouwen op de trouw van de andere partij.

Nu zeggen veel mensen: nou, God kan ons niet vertrouwen. Hij weet dat wij mislukkelingen zijn. Wel, Hij moet in elk geval onze oprechtheid vertrouwen. Als Hij niet gelooft dat je oprecht bent, gaat het op de oordeelsdag niet goed met je aflopen. Wanneer je voor God staat, kun je maar beter hopen dat Hij gelooft dat je oprecht was. Want als Hij niet denkt dat je oprecht was, heb je werkelijk geen schijn van kans. En dus komt het erop neer dat ik mij oprecht toewijd aan Jezus Christus, en dat Hij Zich

oprecht heeft ingezet in een verbond met mij. We zitten er allebei in. Net als een man en een vrouw: die zijn er allebei evenveel bij betrokken. Ze moeten elkaar allebei vertrouwen, en ze moeten allebei trouw zijn aan elkaar.

Pistis heeft beide betekenissen, en er is alle reden om aan te nemen dat Paulus niet van plan was die twee betekenissen van elkaar te scheiden. Als het inderdaad zo is dat

Want de gerechtigheid van God wordt daarin geopenbaard uit geloof tot geloof, zoals geschreven is: Maar de rechtvaardige zal uit het geloof leven.

ROMEINEN 1:17

nou, dan zit daar ook een andere kant aan. Gods trouw is wat hem gaat redden, en wat is jouw reactie op iemands trouw? Dat is geloof. Wat ik bedoel is dat we deze dingen bijna scheiden alsof ze aan tegenovergestelde uiteinden van het spectrum staan: deze persoon is trouw, en die persoon daar helemaal aan de andere kant gelooft. Het is eenzijdig — het geloof gaat de ene kant op en de trouw gaat de andere kant op, maar het zijn verschillende dingen. Trouw is één ding, geloof is gewoon wat iemand als reactie geeft op die trouw. Nou, dat is ook zo, maar het Griekse woord laat toe dat het allemaal door elkaar gemengd is. Dit is een relatie van wederzijdse trouw en geloof.

Ik vertrouw God voor alles, en Hij vertrouwt erop dat ik oprecht ben in mijn geloof. En natuurlijk weet Hij het al, maar het idee is: als Hij mij niet kan vertrouwen — wat als ik niet trouw ben?

29

Gods trouw ondanks onze ontrouw

Nu zal iemand zeggen: nou, de Bijbel zegt dat

Als wij ontrouw zijn, blijft Hij getrouw. Hij kan Zichzelf niet verloochenen.

2 TIMOTHEÛS 2:13

Nou, ik denk dat dat vaak verkeerd begrepen wordt, want het vers ervoor zegt:

Als wij volharden, zullen wij ook met Hem regeren. Als wij Hem verloochenen, zal Hij ons ook verloochenen.

2 TIMOTHEÛS 2:12

Het is dus heel duidelijk dat Paulus in 2 Timotheus 2 zegt dat God ons zal verloochenen — Paulus en Timotheus en andere christenen — als wij Hem verloochenen. Maar het volgende vers is:

als wij ontrouw zijn, blijft Hij trouw; Hij kan Zichzelf niet verloochenen. Hij kan ons wél verloochenen, maar Hij kan Zichzelf niet verloochenen. Maar wat betekent dat? Het betekent dat als ik niet geloof wat Hij gezegd heeft, het toch nog steeds waar is.

Geloof je dat? Het maakt niet uit of je het gelooft, het is nog steeds waar. Hij is trouw, Hij is betrouwbaar. Hij heeft gezegd dat dit waar is, en het is waar. Je hoeft het niet te geloven om het waar te laten zijn. Het is gewoon waar.

Maar wanneer sommige mensen gezegd hebben dat betekent dat we nog steeds op goede voet met Hem staan, zelfs als we ons geloof verliezen — dat is niet wat Hij zegt in het vorige vers. Dat is zelfs niet wat er staat in het vers dat ze aanhalen. Het zegt dat Gods betrouwbaarheid en waarachtigheid, en het feit dat Zijn woorden trouw zijn, niet verandert al naargelang wij Hem geloven of niet. En dat is ook een gedachte die Paulus heeft in Romeinen 3:3 — daar zijn we nog niet aan toe, maar we hebben er al wel naar gekeken. Er staat:

Want wat is het geval? Als sommigen ontrouw zijn geweest, zal hun ontrouw de trouw van God toch niet tenietdoen?

ROMEINEN 3:3

Hetzelfde idee — zij geloven niet, maar Hij is nog steeds trouw. Maar zij zijn verloren omdat ze niet geloven. Degenen die niet geloven — hij heeft het over de Joden die Christus niet aanvaard hebben. Het feit dat zij niet geloven verandert niets aan het feit dat God trouw is. Maar het maakt hen ook niet behouden. Je ziet dus: zeggen dat God trouw is, is niet hetzelfde als zeggen dat iedereen behouden is. Het betekent dat God Zijn beloften houdt en de waarheid spreekt.

30

Behoud door geloof, niet door werken

Nu wordt van ons hetzelfde verwacht. Nu, we worden niet behouden door onze prestaties — dat is heel belangrijk om op te merken. Er zijn soms mensen die zich verzetten tegen wat ze weleens de heerschappijleer noemen, of het heerschappij-evangelie. Zij zeggen dat je het heerschappij-evangelie niet moet prediken, want als je mensen leert dat ze Jezus als hun Heer moeten hebben, dan leg je hun daarmee werken op. En wij worden niet behouden door werken, wij worden behouden door geloof. Maar geloof waarin, eigenlijk? Als wij behouden worden door geloof, zit er dan niet iets aan de andere kant van dat geloof? Waar geloven we dan in? Nou, we geloven in elk geval dat Jezus Heer is. Is dat niet de verkondiging van het evangelie, dat Jezus Heer is? Nou, geloof je dat? Oké, als je gelooft dat Jezus Heer is, dan ben je behouden.

Maar geloven dat Hij Heere is, komt met een bepaalde taakomschrijving. Als ik mezelf verkoop als slaaf op een aardse slavenmarkt, dan heb ik een heer. Ik heb een heer, zelfs als ik nog helemaal niets gedaan heb. Zodra hij de prijs betaald heeft, heb ik een heer. Hij is mijn eigenaar. Als ik uit een slechte situatie kom en mijn nieuwe heer een goede man is, dan is dat mijn behoud. Die heer hebben, is goed voor mij. Die heer hebben, is mijn behoud. Goed. Maar hij is al mijn heer voordat ik de volgende ochtend wakker word en mijn eerste taak doe. Met andere woorden, ik doe die taken omdat hij mijn heer is, maar hij is niet mijn heer omdat ik die taken doe. Als hij niet al mijn heer was, zou ik me niet de moeite nemen om die taken te doen. Ik doe ze omdat dat mijn verplichting is, nu ik een heer heb. Maar ik doe niet een bepaald aantal taken, waarna hij dan pas mijn heer wordt.

31

Gehoorzaamheid volgt uit het hebben van een Heer

Dit is geen behoud door werken. Het is het omarmen van Christus als Heere, vanaf dag één, vanaf het allereerste begin. Voordat je behouden bent, erken je Jezus niet als jouw Heere en leef je er ook niet naar. De dag dat je behouden wordt, is de dag dat je zegt: Jezus is mijn Heere. Ik ga er niet meer tegen vechten. Ik geef me over. Ik aanvaard dit.

Ik aanvaard dat Hij mijn Heere is. Ik belijd dat Hij mijn Heere is. Goed zo. Oké, dat gaat er dan wel naar uitzien, als je oprecht bent. Je gaat zoveel mogelijk in gehoorzaamheid aan Hem leven. Maar jouw behoud is niet gebaseerd op hoe goed je gehoorzaamt. Het is niet gebaseerd op hoe goed je presteert. Een man kan zijn slaaf in de keuken zetten om te koken, en die slaaf kan elke dag het eten laten aanbranden. Hij verschijnt soms zelfs niet op tijd. Dat betekent niet dat die slaaf kan zeggen: 'Oké, dan presteer ik dus niet,' of 'dan ben ik zeker jouw slaaf niet meer, ik ga ergens anders heen.' Nee, hij blijft eigendom. Een slaaf is eigendom, of hij nu goed presteert of niet. Als hij gekocht is, is hij eigendom. En als hij eigendom is, is hij verplicht te gehoorzamen. Maar zijn gehoorzamen maakt hem niet tot slaaf.

Jouw relatie met Christus wordt niet tot stand gebracht of in stand gehouden doordat je Hem gehoorzaamt. Ze wordt tot stand gebracht door het feit dat God Jezus zowel tot Heere als tot Christus gemaakt heeft. Jij geeft je over aan dat feit. Je onderwerpt je daaraan. Je gelooft dat. Je belijdt dat Hij Heere is. Die belijdenis maakt je een christen, als ze oprecht is. Gehoorzaamheid is gewoon de manier waarop je leeft wanneer je een Heere hebt. Dat is niet wat je redt. Het is het hebben van de Heere dat je redt. Het is niet jouw gehoorzaamheid. Het is niet jouw prestatie.

Dus wanneer we verkondigen wat sommigen minachtend 'heerschappijbehoud' noemen, verkondigen we gewoon wat de Bijbel zegt. Je wordt behouden wanneer je zegt dat Jezus Heere is.

Als u met uw mond de Heere Jezus belijdt en met uw hart gelooft dat God Hem uit de doden heeft opgewekt, zult u zalig worden.

ROMEINEN 10:9

Dat is het Evangelie. Jezus heeft nooit een Evangelie verkondigd waarin de heerschappij van Jezus niet het hoofdonderwerp was. Maar wanneer mensen zeggen: 'Als je de heerschappij van Jezus verkondigt als voorwaarde voor behoud, dan verkondig je werken voor behoud' — nee, dan verkondig je dat je behouden wordt door genade. Je bent gekocht door een eigenaar. Daarom is Hij jouw Heere. En wij zeggen dat je nu wél een verplichting hebt. Maar dat is de verplichting van iemand die behouden is. Het is niet zo dat je Jezus als jouw Heere aanvaardt en dan begint te

werken aan je eigen behoud, of begint te werken om je behoud te verdienen. Zodra je Jezus toebehoort, ben je behouden. Maar wat doe je dan? Wel, wat doet iemand die een Heere heeft? Gehoorzamen.

32

Trouw ondanks struikelen: huwelijk en falen

Trouw en geloof spreken dus over een relatie, een verbondsrelatie. Toen Paulus zei:

Want de gerechtigheid van God wordt daarin geopenbaard uit geloof tot geloof, zoals geschreven is: Maar de rechtvaardige zal uit het geloof leven.

ROMEINEN 1:17

kan dat woord ook vertaald worden met 'trouw'. En daar is goede reden voor, want datzelfde woord wordt in Romeinen 3:3 vertaald met 'trouw', en kan daar ook niet anders vertaald worden. Al zijn er zeker plaatsen waar 'geloven' en 'geloof' meer de betekenis van het woord weergeven. Het kan beide kanten op, afhankelijk van de context. Maar juist het citaat van Habakuk 2:4 lijkt bijna te vereisen dat 'trouw' op zijn minst deel uitmaakt van de betekenis, aangezien dat hier het Hebreeuwse woord is dat in de Septuaginta vertaald wordt met pistis, met 'geloof'. Zeg ik dan dat je behouden wordt doordat je altijd trouw bent? Laat me even verduidelijken wat trouw zijn betekent.

Helaas is trouw een verloren eigenschap geworden in onze samenleving. Daarom bestaat echtscheiding. Niets veroorzaakt een echtscheiding, behalve ontrouw. Mensen zeggen dat echtscheidingen meestal veroorzaakt worden door meningsverschillen over kinderen, geld en seksuele onverenigbaarheid. Nee, geen van die dingen veroorzaakt een echtscheiding. Ik ben in huwelijken geweest waarin al die dingen ontbraken, maar dat veroorzaakte geen enkele scheiding. Het enige wat een echtscheiding veroorzaakt, is ontrouw. Mensen doen de belofte dat ze voor altijd bij elkaar zullen blijven, wat er ook gebeurt, en wanneer ze dat niet waarmaken, is dat

ontrouw. Wat voor beproevingen het ook moeilijk maken om die belofte te houden, trouw is wat een verbondsrelatie bij elkaar houdt. Niet het een perfecte man of een perfecte vrouw zijn.

Natuurlijk beloven man en vrouw bij hun huwelijksbeloften dat ze perfect zullen zijn. Ze beloven lief te hebben en te koesteren en nooit iets verkeerd te doen, en dat alles. Maar in het echte leven doen ze dingen die niet perfect zijn en doen ze dingen verkeerd. Ze stellen elkaar teleur. Maar dat maakt hen niet ontrouw. Het maakt hen in zekere mate tot mislukkelingen, maar niet ontrouw. Je bent ontrouw wanneer je besluit om niet langer trouw te blijven. Wanneer je besluit: ik wil mijn belofte niet meer houden, dan word je ontrouw. Terwijl je je best doet om je belofte te houden, faalt je op veel punten. We struikelen allemaal, zegt Jakobus:

Want wij struikelen allen in veel opzichten. Als iemand in woorden niet struikelt, is hij een volmaakt man, die bij machte is om ook het hele lichaam in toom te houden.

JAKOBUS 3:2

We willen het niet, maar we doen het toch. Het is gewoon onze zwakheid, onze dwaasheid, onze zondigheid.

Maar trouw zijn betekent dat ik nog steeds volhoud. Ik heb beloofd dat ik tot mijn dood bij Jezus zal horen, en daar wijk ik niet van af. Hoe moeilijk het ook wordt. Zelfs op straffe van de dood zal ik nog steeds zeggen dat Jezus mijn Heere is. Hij bezit mij nog steeds. En ik zal trouw zijn tot in de dood. Dat betekent niet dat ik gedurende die tijd ooit perfect zal zijn. Ik ben misschien een heel onvolmaakt trouw persoon, maar ik ben trouw zolang ik trouw blijf houden. Dat wil zeggen, zolang ik mijn positie niet opgeef.

Als we dus zouden zeggen: 'Je wordt behouden door je trouw,' dan denken sommige mensen: 'O, dat is wel heel prestatiegericht, hè?' Omdat trouw zijn zou betekenen dat je alles moet gehoorzamen wat God zegt, enzovoort. Nou, dat is een misverstand. We horen alles te gehoorzamen wat God gezegd heeft. Dat is het doel van elke christen. Omdat we trouw zijn, is het onze intentie om te gehoorzamen. Maar door zwakheid en andere dingen zijn we soms ongehoorzaam. Maar dat betekent niet dat we de Heere verloochend hebben. Het betekent niet dat we gezegd hebben: ik stap uit dit huwelijk.

Het betekent niet dat ik klaar ben met deze geloften. Ik ga mijn belofte niet breken. Ik mag dan struikelen, maar ik ga niet neerliggen en zeggen: ik ben klaar. En dit maakt deel uit van verbondstrouw.

De Hebreeuwse tekst van Habakuk 2:4 is een van Paulus' twee belangrijkste teksten uit het Oude Testament voor de rechtvaardiging door het geloof. Als we ons daardoor laten informeren, moeten we wel zeggen dat trouw hier in beeld is. Geloof hebben. We gebruiken het Engelse woord 'faith' trouwens nog weleens op een ouderwetse manier. Men spreekt over 'in good faith'. In juridische documenten staat weleens dat iemand deze belofte 'in good faith' heeft gedaan. 'In good faith' betekent niet dat iemand ergens in geloofde. Het betekende dat men zei: ik ben betrouwbaar, ik zeg dit in trouw. Zelfs het Engelse woord 'faith' had in ouder taalgebruik soms de betekenis van trouw, in bepaalde toepassingen. Bij het Grieks was dat ook zo. En het Hebreeuwse woord betekende gewoon trouw. De kern hiervan is dat het een relatie betekent. Een trouwe relatie tussen twee partijen in een verbond.

33

Gods trouw en onze trouw: slotgedachte

En God is trouw en we kunnen Hem vertrouwen. Ook wij moeten trouw zijn. En hoewel Hij ons er niet op kan vertrouwen dat we perfect zijn, verwacht Hij niet dat we perfect zijn.

Want zo hoog de hemel is boven de aarde, zo is Zijn goedertierenheid machtig over wie Hem vrezen.

PSALMEN 103:11

Hij verwacht van ons niet wat we niet kunnen zijn en wat we niet zijn. Maar Hij verwacht wel dat we onze belofte houden. Ik ben tot Hem gekomen met een belofte: ik neem U tot mijn man, mijn Heere. En Hij zei: Ik neem jou tot Mijn bruid. We zijn nu in een verbond. En Ik verwacht van je dat je dat serieus neemt. Zodra je dat niet meer serieus neemt, zijn we klaar. Maar je kunt het heel serieus nemen terwijl je struikelt en allerlei fouten maakt. En christenen doen dat de hele tijd. En ze begrijpen het niet, omdat veel mensen zo gericht zijn op werken. Ze denken dat als er van je verwacht wordt dat je het goede doet, elk falen om het goede te doen betekent dat je afgewezen

zult worden. Misschien deden hun ouders dat bij hen, ik weet het niet. Maar zo is God niet. God verwacht van je dat je het goede doet en wil dat je het goede doet, maar Hij aanvaardt je niet op grond van het feit of je het goede doet. Hij aanvaardt je op basis van je trouwe toewijding om in die relatie met Hem te zijn, met Jezus als je Heere.

En zo begrijp ik de woorden van Habakuk. Ik denk dat Paulus ze ook zo begreep, hoewel daar misschien wat nuances in doorklinken die meestal niet naar voren komen in de meer beperkte leer van Luther. Maar ik denk dat Luther probeerde iets in de Katholieke Kerk tegenwicht te bieden. En soms slaan we een beetje door naar de andere kant, waarbij we zelfs de juiste dingen negeren die sommige katholieken misschien geloofden. Zij waren immers zo'n duizend jaar lang de enige christenen in het Westen. Ze hadden op sommige punten weleens gelijk kunnen hebben. En de kans dat Luther de eerste man in duizend jaar was die God echt begreep — ik weet het niet. Er zijn dingen die hij als eerste in lange tijd begreep, maar Hus ging hem vooraf, en die werd verbrand. Het punt hier is dat we soms zo loyaal zijn aan de traditie van onze eigen kerkelijke achtergrond dat we zelfs de zwakke punten daarin niet meer zien. We moeten zien wat de woorden betekenen. Paulus had een bedoeling. Hij begreep die woorden op een bepaalde manier, en hij had nooit Luther of Calvijn of enige protestantse schrijver gelezen. Eerlijk gezegd had hij ook nooit een katholieke schrijver gelezen. Maar hij had het Oude Testament gelezen, en daaruit haalde hij zijn leerstellingen. En hij maakt heel duidelijk dat dat is waar zijn leerstellingen vandaan komen, naast de openbaring van Christus.

Om verder te lezen

Alle bijbelteksten die in deze lezing aan bod komen, in de volgorde waarin ze gebruikt zijn.

- Romeinen 1:8-15
- Lukas 2:1
- Kolossenzen 1:6
- Romeinen 1:9
- 1 Thessalonicenzen 5:17-18
- Efeze 3:14-15
- Efeze 3:16-19
- Lukas 18:3

- Lukas 18:1
- Romeinen 1:13
- 1 Thessalonicenzen 2:18
- Romeinen 15:22
- Romeinen 15:19
- Romeinen 15:20
- Romeinen 15:23
- Romeinen 1:14
- Romeinen 1:16
- Romeinen 2:20
- Romeinen 1:15
- Romeinen 1:17
- Romeinen 1:1
- Romeinen 1:2-4
- Hebreëën 4:12
- 1 Petrus 1:23
- Johannes 1:14
- Psalmen 33:6
- Psalmen 33:9
- Hebreëën 1:3-4
- Galaten 4:19
- Handelingen 13:46
- Genesis 22:18
- Mattheüs 23:33
- Romeinen 3:21
- Romeinen 3:21-22
- Romeinen 3:25-26
- Romeinen 4:7-8
- Romeinen 3:25
- Romeinen 3:26
- Habakuk 2:4
- Genesis 15:6
- Hebreëën 11:4-29
- Romeinen 3:3
- 2 Timotheüs 2:13

- 2 Timotheüs 2:12
 - Romeinen 10:9
 - Jakobus 3:2
 - Psalmen 103:11
-

Lezing © Steve Gregg / The Narrow Path. Nederlandse vertaling © 2026 Vers voor Vers. De bijbeltekst in deze uitgave is ontleend aan de Bijbel in de Herziene Statenvertaling, © 2010/2016 Stichting HSV.